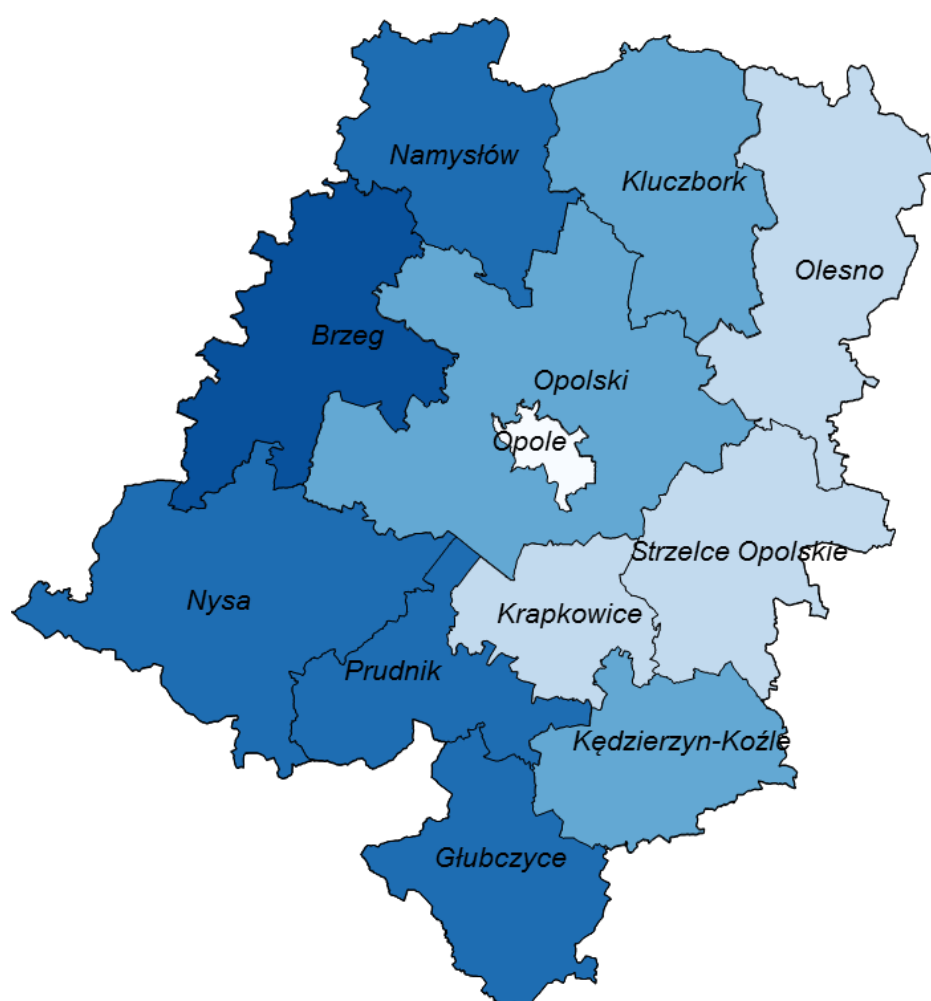

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OPOLU

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2018 ROKU

OPOLE 2019

Analizę opracował:
Wydział Obserwatorium Rynku Pracy
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Niniejsza analiza przedstawia charakterystykę ogólnych zjawisk i tendencji zachodzących na rynku pracy województwa opolskiego w 2018 roku.

W opracowaniu wykorzystano dane statystyczne pochodzące z obowiązującej sprawozdawczości rynku pracy realizowanej w ramach statystyki publicznej dotyczącej rynku pracy i diagnozy zjawiska bezrobocia .

Wykorzystano następujące sprawozdania MRPiPS-01 za okres 2018 roku:

Załącznik 1, 2, 3, 5, 7 oraz MPiPS-02 sprawozdanie o dochodach i wydatkach realizowanych w ramach Funduszu Pracy, wykorzystano również dane z działalności:

Wydziału Pośrednictwa Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego,

Wydziału Wyboru i Realizacji Projektów PO KL i RPO,

Wydziału ds. RPO i Wdrażania PO WER,

Wydziału Ekonomiczno – Finansowego,

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,

Obserwatorium Rynku Pracy,

Wydziału Projektów Własnych

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

oraz podmiotów współrealizujących Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2018 rok.

Celem uzupełnienia wiedzy dotyczącej regionalnego rynku pracy, w materiale wykorzystano również publikacje Urzędu Statystycznego w Opolu.

Przedruk analizy w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W OPOLU
Obserwatorium Rynku Pracy
ul. Głogowska 25c
45-315 Opole

Spis treści

1.RYNEK PRACY	4
1.1. Sytuacja demograficzna.....	4
1.2. Sytuacja gospodarcza.....	5
1.2.1 Podmioty gospodarcze	5
1.2.2. Zatrudnienie	6
1.2.3. Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej	7
1.3. Poziom i stopa bezrobocia	8
1.3.1 Zróżnicowanie terytorialne	10
1.3.2. Zmiany w bilansie bezrobocia	12
1.4. Aktywizacja osób bezrobotnych	15
1.5.Struktura bezrobocia.....	16
1.5.1. Bezrobocie kobiet	16
1.5.2. Bezrobocie na wsi	16
1.5.3. Młodzież w wieku do 25 i do 30 lat	17
1.5.4. Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	18
1.5.5. Bezrobotni bez prawa do zasiłku	19
1.5.6. Bezrobotni według wieku	20
1.5.7. Bezrobotni według wykształcenia	20
1.5.8. Bezrobotni według stażu pracy	21
1.5.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę oraz długotrwale bezrobotni	22
1.5.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności.....	23
1.6. Oferty pracy.....	24
1.6.1. Oferty pracy według zawodów.....	25
1.6.2. Oferty pracy według powiatów	27
1.7. Wydatki Funduszu Pracy w 2018 roku	28
2. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPÓLSKIM.....	31
2.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2018 rok	32
2.2. Działania wdrażające środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego	34
2.3. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu	35
3. PROGNOZY.....	45
4. PODSUMOWANIE.....	48

Załącznik nr 1

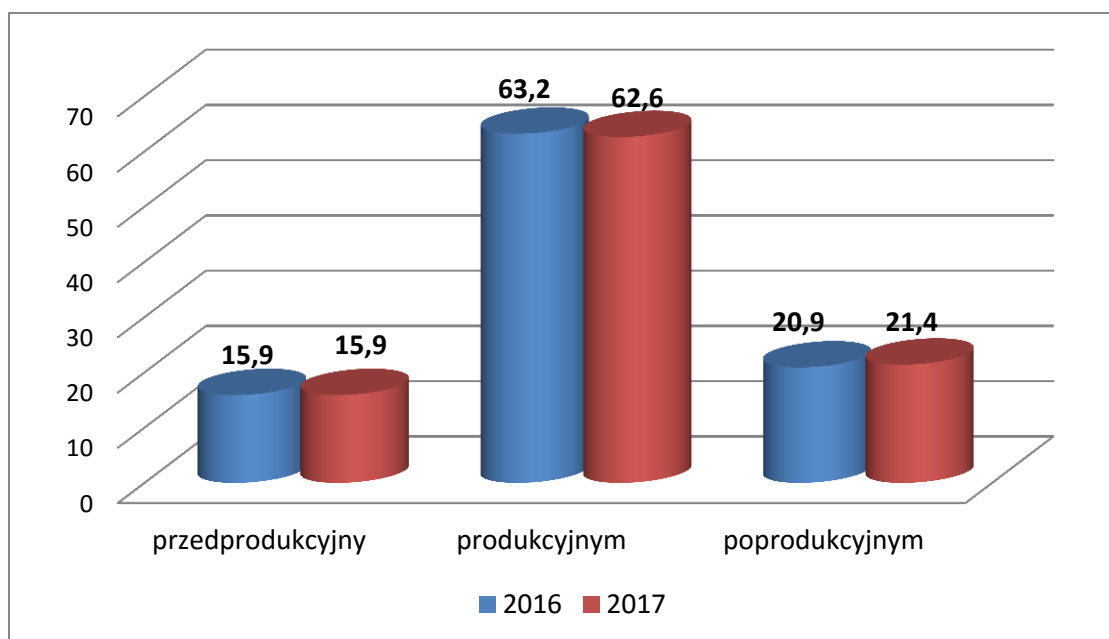
Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2018 roku.

1. RYNEK PRACY

1.1. Sytuacja demograficzna

W roku 2017 w województwie opolskim mieszkało 990,0 tys. osób (-0,3% r/r), z czego większość stanowiły kobiety (511,1 tys. osób, tj. 51,6%) oraz mieszkańcy miast (522,6 tys. osób, tj. 53%). Do ciekawych spostrzeżeń prowadzi analiza zmian, jakie zaszły w latach 2016 – 2017 w obrębie ekonomicznych grup wieku ludności Opolszczyzny. Widoczny spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym oraz znaczny wzrost osób reprezentujących ludność w wieku poprodukcyjnym wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Współczynnik dzietności w regionie wzrósł w porównaniu do 2016 roku i wyniósł 1,288 (1,201 w 2016 roku).

Wykres 1: Zmiana udziału ludności wg ekonomicznych grup w 2016 i 2017 roku.

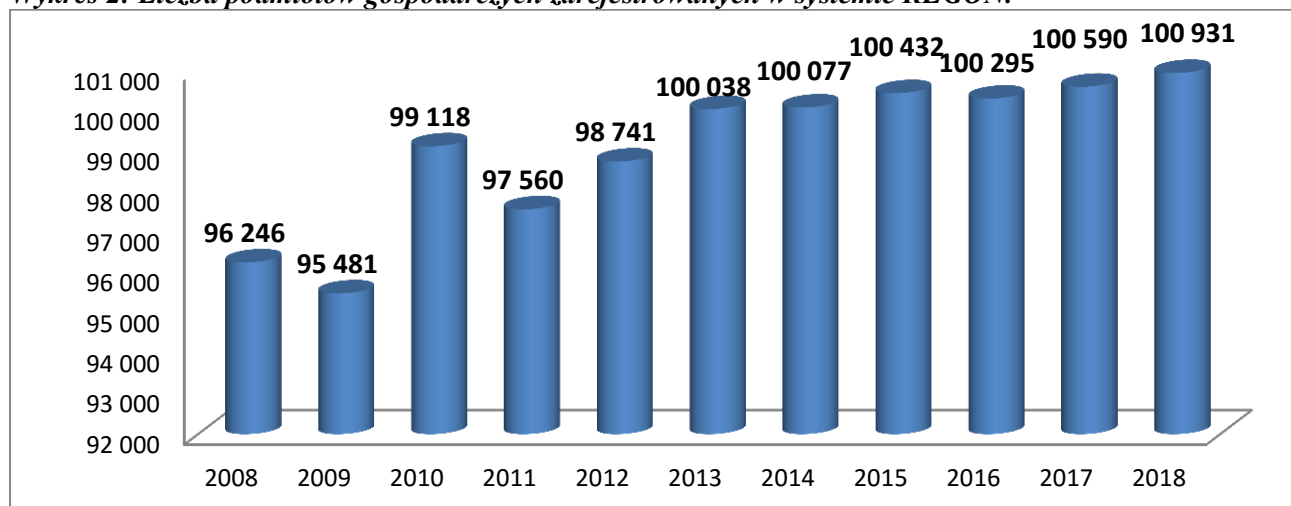
Depopulacja wzmaga także rejestrowane przez GUS ujemne od lat saldo migracji zewnętrznej. Według danych tej instytucji w roku 2016 wyniosło ono w liczbach bezwzględnych (-1 370), w roku 2015 (-2 379), w roku 2014 (-1 569), w roku 2013 (-2 439), w 2012 (-1 736), a w roku 2011 (-1 594).

1.2. Sytuacja gospodarcza

1.2.1 Podmioty gospodarcze

W grudniu 2018 roku na terenie województwa zarejestrowanych było 100 931 tysięcy podmiotów gospodarczych i jest to najwyższy poziom odnotowany w latach 2008 – 2018.

Wykres 2: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON.

W porównaniu z rokiem 2017 na koniec 2018 r. odnotowano wzrost liczby podmiotów (o 341, tj. 0,3%). Analizując różnicę w poszczególnych sekcjach PKD, wzrost przedsiębiorstw nastąpił w obszarach: „Budownictwo” (o 422, tj. 3,1%), „Transport i gospodarka magazynowa” (o 66, tj. 1,3%), „Zakwaterowanie i gastronomia” (o 43, tj. 1,5%), „Informacja i komunikacja” (o 131, tj. 6,3%), „Obsługa rynku nieruchomości” (o 116, tj. 1,3%), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (o 117, tj. 1,4%), „Administracja i działalność wspierająca” (o 155, tj. 5,3%), „Edukacja” (o 36, tj. 1,2%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (o 142, tj. 2,9%), „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” (o 6, tj. 0,3%). Z kolei spadek liczby podmiotów miał miejsce w obrębie kategorii: „Rolnictwo” (o 122, czyli 4,6%), „Przemysł” (o 119, tj. 1,2%), „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, (o 29 podmiotów, tj. 1%), „Administracja publiczna i obrona narodowa (o 17 tj. 1,9%) oraz „Pozostała działalność usługowa” (o 33, tj. 0,5%).

Przyglądając się strukturze przedsiębiorczości na Opolszczyźnie w 2018 roku, warto wskazać jej kilka typowych cech:

- dominacja sektora prywatnego,

- koncentracja działalności w obrębie czterech sekcji gospodarki: „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych” (23%), „Budownictwo” (14%), „Przetwórstwo przemysłowe” (9%) oraz „Obsługa rynku nieruchomości” (8,7%),
- w liczbie przedsiębiorstw przodują powiaty duże (Opole – 21% ogółu przedsiębiorstw, powiat nyski –13,6%, powiat opolski –11,2%, powiat brzeski-10%).

1.2.2. Zatrudnienie

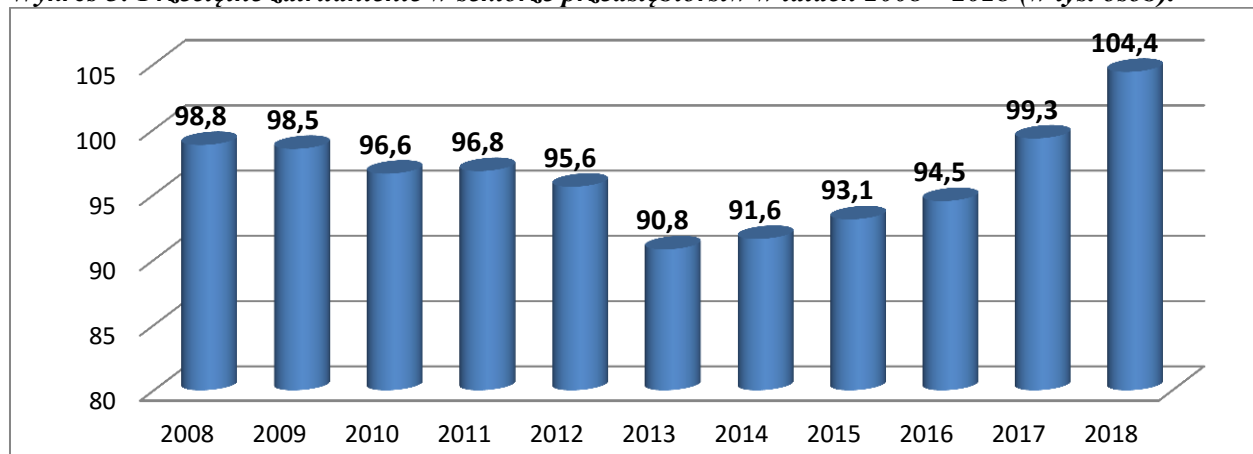
Tabela 1: Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności (wg BAEL).

Okresy	Ludność			Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
	Ogółem	w tym			
		Pracujący	Bierni		
	w tys				
III kwartał 2017	753	405	333	55,9	53,8
IV kwartał 2017	753	409	328	56,3	54,3
III kwartał 2018	743	407	325	56,3	54,8
IV kwartał 2018	742	401	328	55,9	54,0

Analizując problem wielkości zatrudnienia przy uwzględnieniu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wyników BAEL, stwierdzić można:

- wzrost przeciętnego zatrudnienia w okresie styczeń-grudzień 2018 r. w sektorze przedsiębiorstw o 5,1%, do poziomu 104,4 tys. osób. Wzrost wystąpił przede wszystkim w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 6,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,8%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 42,8%), natomiast spadek odnotowano w budownictwie (o 4,2%);
- spadek liczby pracujących wg BAEL w IV kw. 2018 wobec IV kw. 2017 roku (o 2%);
- utrzymującą się tendencję (zapoczątkowaną w III kwartale 2009) do wyższej liczby pracujących od liczby biernych zawodowo, przede wszystkim z uwagi na ich przejście do kategorii osób poszukujących pracy (bezrobotnych);
- spadek współczynnika aktywności zawodowej oraz spadek wskaźnika zatrudnienia w IV kwartale 2018 wobec analogicznego kwartału 2017 roku.

Wykres 3: Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2008 – 2018 (w tys. osób).

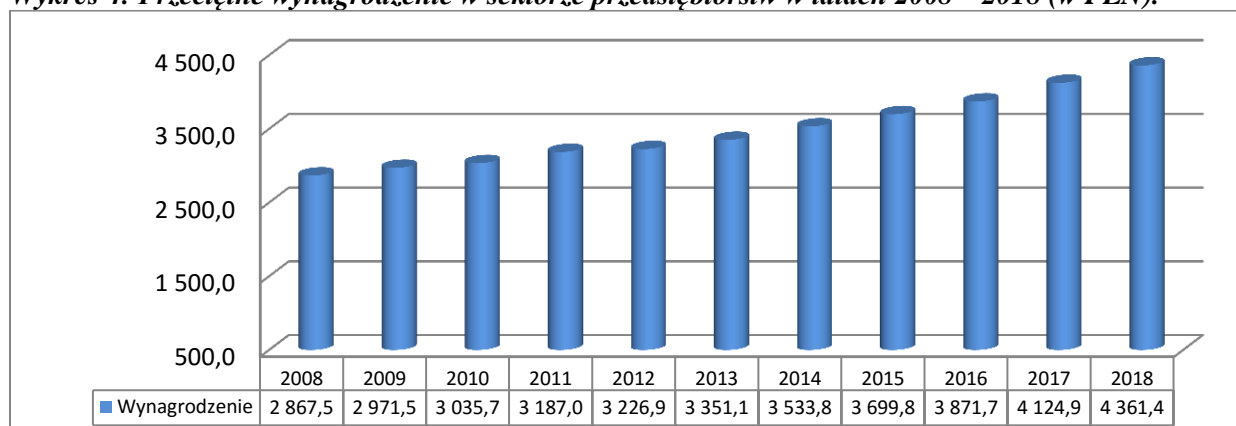

1.2.3. Inne wskaźniki sytuacji gospodarczej

Wśród innych zjawisk istotnych dla sytuacji gospodarczej w województwie w porównaniu z rokiem 2017 wymienić należy:

- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń – grudzień 2018 do poziomu 4 361,48 PLN, tj. więcej o 5,7% od stanu na rok 2017; jest to przedłużenie wieloletniej już tendencji do wzrostu wynagrodzeń (w roku 2017 o 6,5%),
- spadek nakładów inwestycyjnych o 6,9% (we wrześniu 2018 roku wynosiły one 943 325 tys. zł., podczas gdy we wrześniu 2017 r.: 1 012 897 tys. zł),
- wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w całym 2018 roku (o 8,8%),
- wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej w całym 2018 roku (o 64,3%),
- wzrost wartości sprzedaży detalicznej (o 7,6%) oraz sprzedaży hurtowej (o 13,6%) w ciągu 12 miesięcy 2018 roku.

Wykres 4: Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2008 – 2018 (w PLN).

Ważnym miernikiem rozwoju regionalnej gospodarki, mającym bezpośredni wpływ na oblicze rynku pracy, jest zdolność generowania nowych miejsc pracy. W okresie między I a III kwartałem ubiegłego roku duże, średnie i małe podmioty gospodarki wytworzyły ogółem 10,9 tys. nowych miejsc zatrudnienia (o 830 więcej niż w tym samym okresie 2017 r.), z czego:

- 1,8 przypadło na sektor publiczny, 9,1 na sektor prywatny,
- 4,5 przypadło na podmioty małe, 4,3 na średnie, 2,1 na duże.

O poziomie popytu na pracę poza płacami decyduje także stan koniunktury gospodarczej: popyt na pracę jest zależny od popytu zgłaszanego na rynku towarowo-usługowym. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych na koniec września 2018 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku wyniósł 102,0 – co oznacza wzrost cen w województwie opolskim o 2%.

Jak podaje Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, średnie tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych, czyli inflacja, wyniosło w okresie od stycznia do grudnia 1,4% (w 2017 r. 2,0%). Poziom inflacji na koniec grudnia ukształtował się na poziomie 1,1% (w 2017 r. było to 2,1%), również średnioroczny wskaźnik inflacji wyniósł w 2018 roku 1,6% i był niższy o 0,5 p. p. od wartości z 2017 r. Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2018 roku wyniosła 7,3% wobec 5,4% w 2017 roku.

Na podstawie danych za cały rok stwierdzić już można z całą pewnością, że tempo wzrostu gospodarczego w 2018 r. wyniosło 5,1%. Cieszyć się również należy z faktu, że wzrost gospodarki oparty jest na solidnych podstawach – pozytywnie na tempo wzrostu oddziałują zarówno konsumpcja, jak i inwestycje oraz popyt zagraniczny.

1.3. Poziom i stopa bezrobocia

Na koniec 2018 roku w województwie opolskim zarejestrowane były 22 633 osoby bezrobotne i liczba ta była niższa od stanu na koniec roku 2017 o 3 403 (spadek o 13,1%). Poniżej zaprezentowane zostały zmiany zachodzące w poziomie bezrobocia od roku 2008 do końca 2018 roku.

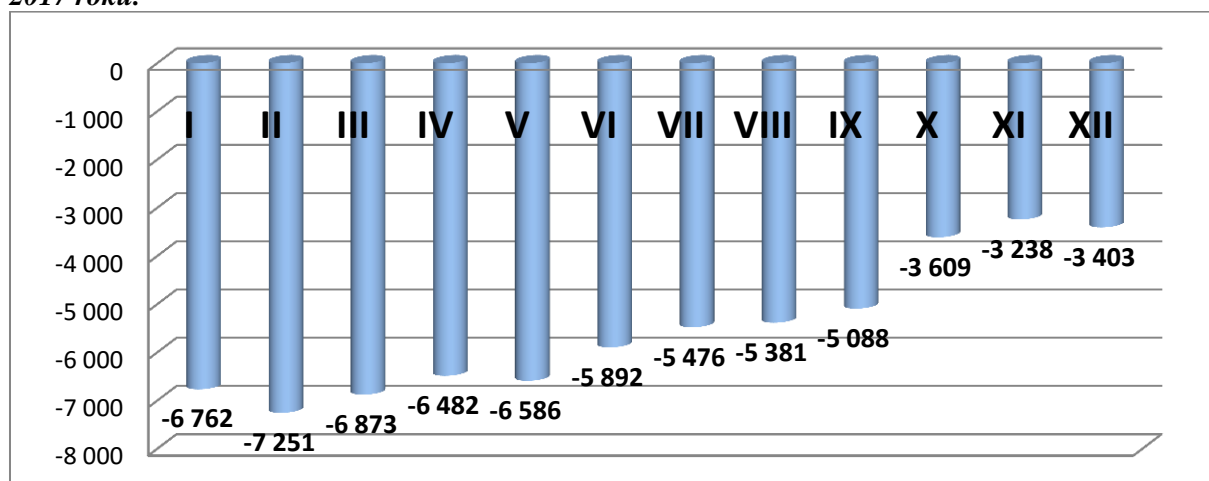

Tabela 2: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie opolskim –stan w końcu okresu.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	Przyrost lub spadek do roku wcześniejszego	
		w liczbach	w %
2008	35 698	-7 640	-17,6
2009	47 129	11 431	32
2010	48 775	1 646	3,5
2011	48 029	-746	-1,5
2012	51 775	3 746	7,8
2013	51 636	-139	-0,3
2014	42 361	-9 275	-18,0
2015	36 203	-6 158	-14,5
2016	32 419	-3 784	-10,5
2017	26 066	-6 353	-19,6
2018	22 663	-3 403	-13,1

Dla zobrazowania zmian w poziomie bezrobocia na przestrzeni ubiegłego roku sporządzono wykres nr 5, gdzie punktem odniesienia jest stan z końca analogicznego okresu 2017 roku. W analizowanych miesiącach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, przy czym największe spadki nastąpiły w lutym i marcu.

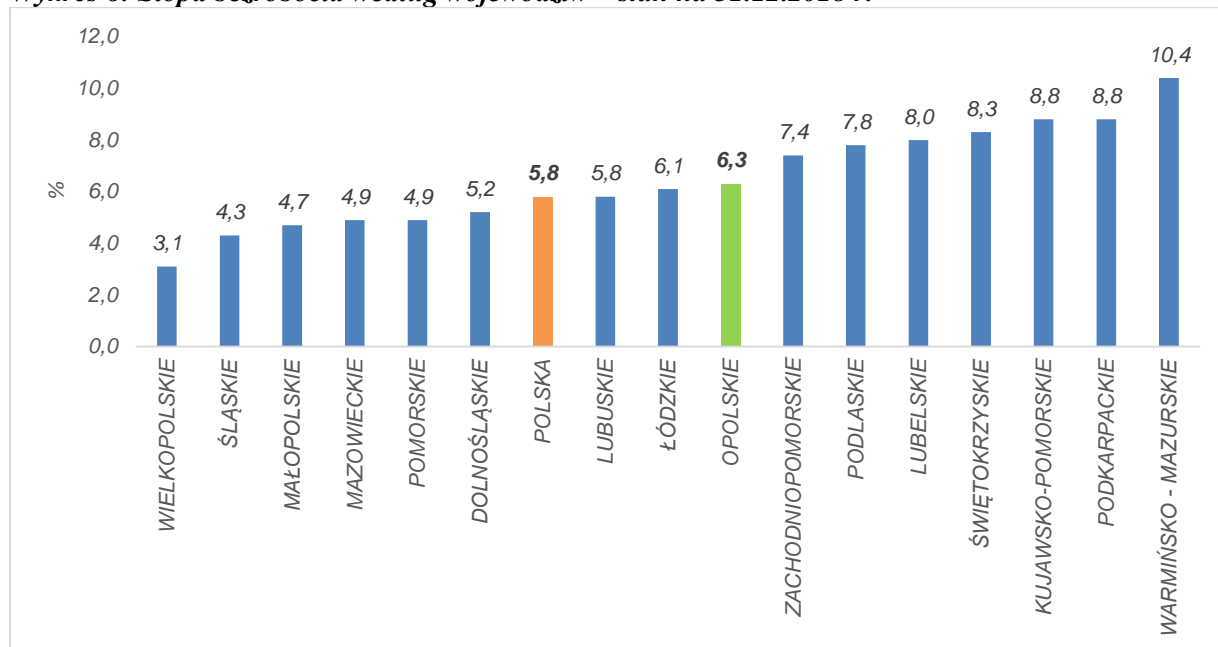
Wykres 5: Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni roku 2018 wobec analogicznych miesięcy 2017 roku.

Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2018 roku w województwie opolskim stanowili 6,3% ludności aktywnej zawodowo, co oznacza spadek o 1 p.p. w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Pod względem wielkości tego wskaźnika woj. opolskie zajmuje 8 miejsce

w kraju. W analizowanym okresie bezrobocie w kraju wyniosło 5,8%, co oznacza, iż poziom bezrobocia na Opolszczyźnie przekroczył wartość krajową o 0,5 punktu procentowego (na koniec roku 2017 było to 0,6 punktu procentowego).

Wykres 6: Stopa bezrobocia według województw – stan na 31.12.2018 r.

Spadek stopy bezrobocia pomiędzy grudniem 2017 a 2018 roku odnotowano we wszystkich województwach. Największy spadek bezrobocia odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 1,3 p.p.), a najmniejszy miał miejsce w województwach dolnośląskim, pomorskim oraz świętokrzyskim (o 0,5 p.p.).

1.3.1 Zróżnicowanie terytorialne

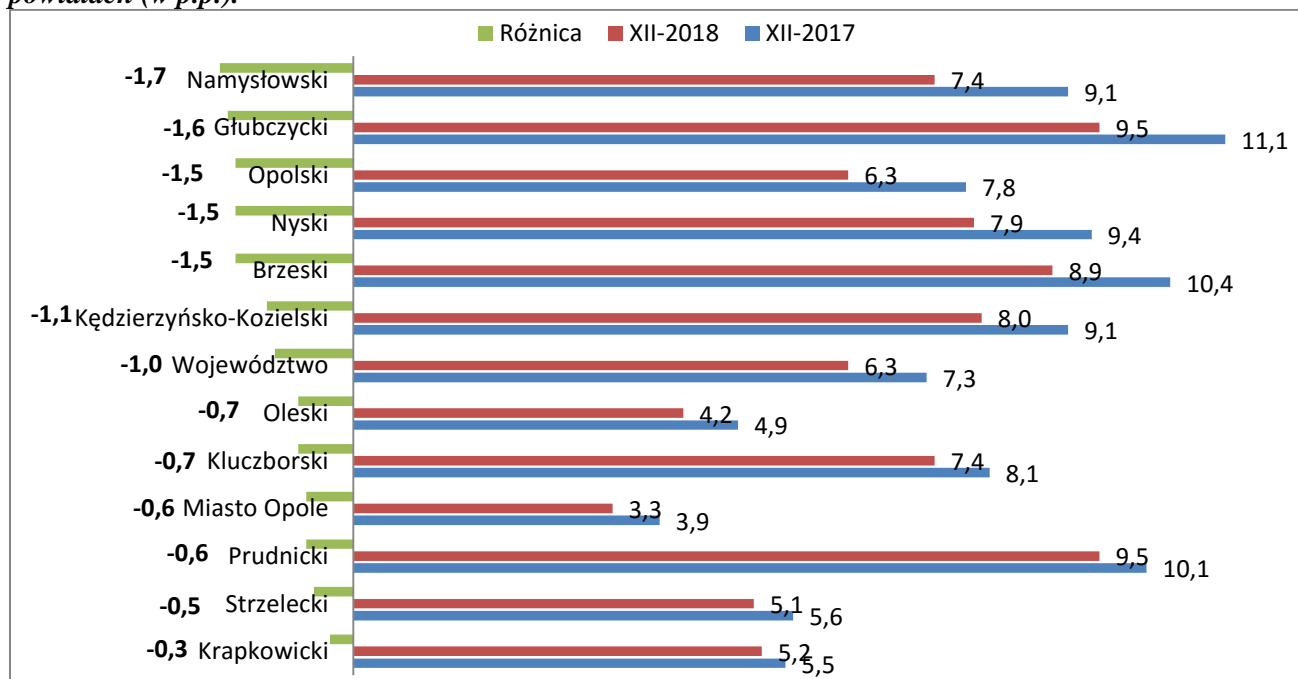
Cechą endemiczną województwa opolskiego jest znaczne zróżnicowanie terytorialne bezrobocia. Na koniec grudnia 2018 roku stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach wahała się od 3,3% w Opolu, do 9,5% w powiecie głubczyckim i prudnickim. Systematycznie analizowany poziom natężenia bezrobocia wskazuje, że od lat najtrudniejsza sytuacja występuje w powiatach: głubczyckim, prudnickim i brzeskim.

Tabela 3: Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia oraz spadek bezrobocia w 2018 roku.

Powiaty	Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2018	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2018	Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2017	Wzrost / spadek bezrobocia w porównaniu do końca grudnia 2017	Dynamika grudzień 2017= 100%
Brzeg	8,9	2 479	2 909	-430	85,2
Głubczyce	9,5	1 472	1 729	-257	85,1
Kędzierzyn-Koźle	8,0	2 705	3 058	-353	88,5
Kluczbork	7,4	1 561	1 699	-138	91,9
Krapkowice	5,2	1 435	1 493	-58	96,1
Namysłów	7,4	1 026	1 261	-235	81,4
Nysa	7,9	3 250	3 840	-590	84,6
Olesno	4,2	1 027	1 188	-161	86,4
Opole-Powiat	6,3	2 226	2 767	-541	80,4
Prudnik	9,5	1 655	1 757	-102	94,2
Strzelce Opolskie	5,1	1 273	1 384	-111	92,0
Opole-Miasto	3,3	2 554	2 981	-427	85,7

Ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa widoczny był we wszystkich powiatach. Najwyższy odnotowano na obszarze powiatów: nyskiego (o 590 osób) oraz opolskiego (o 541 osób). Największą dynamiką spadku charakteryzował się powiat opolski (19,6%). Z kolei największy spadek stopy bezrobocia odnotowano w powiecie namysłowskim (-1,7 p.p.), a najmniejszy w krapkowickim (o 0,3 p.p.). Wykres nr 7 obrazuje roczną zmianę stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa opolskiego.

Wykres 7: Zmiana stopy bezrobocia w końcu roku 2018 wobec końca roku 2017 w poszczególnych powiatach (w p.p.).

1.3.2. Zmiany w bilansie bezrobocia

W 2018 roku liczba rejestracji bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 43 924 i było to o 7 315 mniej w porównaniu do 2017 roku. Tradycyjnie napływ bezrobotnych do rejestrów nasila się w II półroczu (I półrocze 2018 – 21 450, II półrocze 2018 – 22 474) i wynika przede wszystkim z sezonowości niektórych prac oraz cyklu edukacyjnego, co niesie ze sobą następujące zjawiska:

- zmniejszanie zatrudnienia ze względu na okres zimowy, zwłaszcza w branży budowlanej,
- napływ osób po zakończeniu prac sezonowych,
- rejestracja bezrobotnych absolwentów po ukończeniu szkół.

Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych (83,2%) oraz poprzednio pracujący (90,4%). Istotną część nowych rejestracji stanowiły ponadto osoby, które ukończyły programy subsydiowane organizowane przez powiatowe urzędy pracy m.in.:

- po robotach publicznych – 269 (2017 rok – 411),
- po szkoleniach – 957 (2017 rok – 1 472),
- po stażach – 4 069 (2017 rok – 5 103),
- po pracach społecznie użytecznych – 1 190 (2017 rok – 1 421),
- po pracach interwencyjnych - 20 (2017 rok – 36).

W omawianym okresie 7 374 osoby (tj. 16,8% wszystkich rejestracji) zgłosiły się do urzędów pracy po raz pierwszy. Porównując te informacje z danymi za rok 2016, można zauważyć wzrost tego wskaźnika o 0,2 p.p.

W ciągu całego 2018 roku pracownicy powiatowych urzędów pracy dokonali 47 327 wyłączeń z ewidencji bezrobocia i jest to o 10 265 mniej niż w roku ubiegłym. Głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 51,8% odpływu (rok wcześniej 51,9%). W liczbach bezwzględnych wyłączenia z ewidencji z tytułu podjęcia pracy wyniosły 24 541 i na tle roku 2017 było to o 5 337 mniej.

Pewien udział w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy stanowi zatrudnienie subsydiowane, które w 2018 roku wyniosło 4 188 (o 1 788 mniej niż w 2017 roku), w tym:

- prace interwencyjne: 639 (w 2017 r. 676);
- roboty publiczne: 973 (w 2017 r. 1 271);
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej: 826 (w 2017 r. 886);
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia: 699 (w 2017 r. 899);

- bony na zasiedlenie: 239 (w 2017 r. 230);
- bony zatrudnieniowe: 105 (w 2017 r. 100);
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osoby powyżej 50 roku 108 (w 2017 r. 252);
- inne¹: 599 (w 2017 r. 1 667).

Ponadto w omawianym okresie bezrobotnym wydano 5 152 skierowania na szkolenia lub na staż. Było to o 1 649 mniej niż w 2017 roku.

Tradycyjnie znaczny udział wyrejestrowań stanowiły te z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, których liczba wyniosła 8 376. Stanowiło to 17,7% odpływu (w 2017 roku – 9 862 osób, 17,1%). Oprócz tego 2 952 zdarzenia dotyczyły dobrowolnych rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej (2017 rok – 3 482).

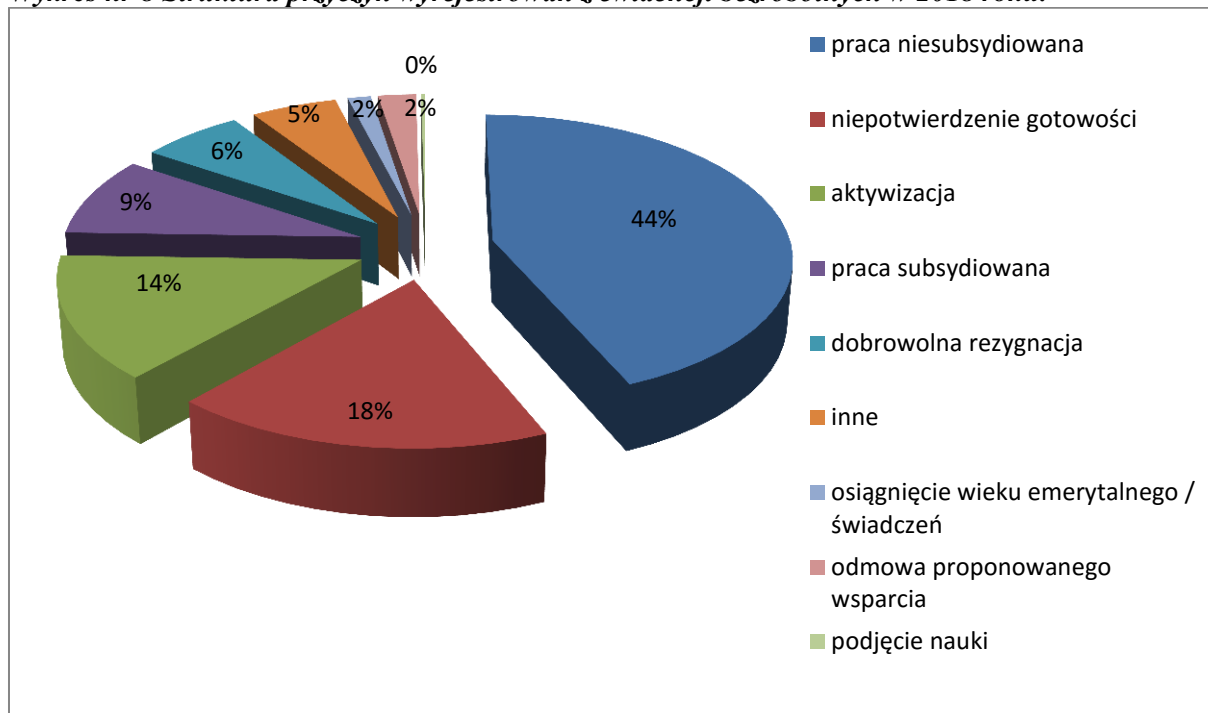
Tabela 4: Wielkość napływu i odpływu, podjęć pracy oraz wskaźnika płynności w poszczególnych powiatach w 2018 roku.

Powiaty	Napływ bezrobotnych	Odpływ bezrobotnych	Podjęcia pracy	Wskaźnik płynności rynku pracy w %
OGÓLEM	43 924	47 327	24 541	55,9
Brzeg	5 491	5 921	2 983	54,3
Głubczyce	2 369	2 626	1 389	58,6
Kędzierzyn-Koźle	4 089	4 442	2 268	55,5
Kluczbork	2 832	2 970	1 508	53,2
Krapkowice	2 342	2 400	1 350	57,6
Namysłów	2 018	2 253	1 088	53,9
Nysa	7 290	7 880	4 309	59,1
Olesno	1 978	2 139	1 094	55,3
Opole-Powiat	4 645	5 186	2 484	53,5
Prudnik	3 063	3 165	1 518	49,6
Strzelce Opolskie	2 556	2 667	1 570	61,4
Opole-Miasto	5 251	5 678	2 980	56,8

Wskaźnik płynności rynku pracy (wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie) za 2018 rok ukształtował się na poziomie 55,9% i jest to spadek (o 2,4 p.p.) wobec 2017 roku. Warto zauważyć, że pod względem wysokości tego wskaźnika miejsce w czołówce zajęły powiaty: strzelecki, nyski i głubczycki.

¹ Kategoria inne zawiera m.in.: refundację kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia.

Wykres nr 8 Struktura przyczyn wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych w 2018 roku.

Zgodnie z powyższym wykresem największy udział w odpływie należy do prac niesubsydiowanych. Prawie 1/5 odpływu wszystkich bezrobotnych stanowią osoby, które zostały wyrejestrowane z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy. Znaczny obszar zajmuje również aktywizacja, w ramach której realizowane są szkolenia, staże, oraz prace społecznie użyteczne. Pod pojęciem pracy subsydiowanej (8,8% wyrejestrowań) rozumiane są wszelkie podjęcia zatrudnienia przy wykorzystaniu środków publicznych, m.in.: dotacje, refundacje, bony zatrudnieniowe i na zasiedlenie.

Tabela 5 Odpływ i udział bezrobotnych w strukturze wyrejestrowań w 2018 roku.

	odpływ	udział (w %)
praca niesubsydiowana	20 353	44,0
praca subsydiowana	4 188	8,8
aktywizacja	6 467	13,7
odmowa proponowanego wsparcia/profilowania	1 110	2,3
niepotwierdzenie gotowości	8 376	17,7
dobrowolna rezygnacja	2 952	6,2
podjęcie nauki	106	0,2
osiągnięcie wieku emerytalnego/świadczeń emerytalno-rentowych	681	1,4
inne	2 444	5,2

1.4. Aktywizacja osób bezrobotnych

Wśród aktywnych form zatrudnienia najbardziej popularne były staże, roboty publiczne oraz prace społecznie użyteczne. Od kilku lat mało atrakcyjnymi formami aktywizacji są: świadczenia aktywizacyjne, granty na telepracę oraz refundacje składek na ubezpieczenie społeczne.

Tabela 6: Aktywne formy wsparcia w 2018 roku.

	prace interwencyjne	roboty publiczne	dotacje	refundacje kosztów zatrudnienia	bon na zasiedlenie	bon zatrudnieniowy	szkolenie	w tym bony szkoleniowe	staż	w tym bony stażowe	dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osób powyżej 50 roku	świadczenie aktywizacyjne	grant na telepracę	refundacje składek na ubezpieczenia społeczne	prace społecznie użyteczne
Brzeg	131	90	90	112	7	4	148	11	690	1	21	0	0	0	25
Głubczyce	41	128	43	79	33	0	37	0	214	0	7	0	0	0	80
Kędzierzyn-Koźle	11	2	77	55	28	0	42	0	493	0	0	0	0	0	128
Kluczbork	0	70	41	43	0	0	18	1	420	0	0	0	0	0	0
Krapkowice	12	16	53	94	7	2	44	0	174	0	6	0	0	0	52
Namysłów	43	80	25	19	0	0	16	8	322	0	2	0	0	0	0
Nysa	112	433	100	124	35	18	153	0	572	6	41	0	0	0	71
Olesno	33	40	44	31	12	0	24	0	135	0	5	0	0	0	14
Opole-Powiat	32	45	121	52	44	39	175	0	354	0	15	0	0	0	507
Prudnik	119	43	49	28	22	5	39	1	280	0	2	0	0	0	146
Strzelce Opolskie	64	7	55	17	2	0	31	0	211	0	3	0	0	0	79
Opole-Miasto	41	19	128	45	49	37	203	57	357	0	6	0	0	0	213
Województwo	639	973	826	699	239	105	930	78	4 222	7	108	0	0	0	1 315

1.5. Struktura bezrobocia

1.5.1. Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia 2018 roku większość wśród ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety: 13 347 osób (o 1 659 mniej niż na koniec 2017 r.), których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie wyniósł 58,9% (więcej o 1,3 p.p. niż w grudniu 2017 roku). Podobnie jak w roku ubiegłym, najwyższy odsetek bezrobotnych kobiet rejestrujemy w powiecie krapkowickim (66,8%), natomiast najniższy w powiecie nyskim (53,5%).

Wśród osób nowo zarejestrowanych w trakcie roku populacja bezrobotnych kobiet wyniosła 22 617 (o 3 311 mniej niż w 2017 roku), co stanowiło 51,5% ogółu. Natomiast z ewidencji wyłączono 24 276 bezrobotnych kobiet, tj. 51,3% wszystkich wyrejestrowań.

Wśród kobiet odnotowano również najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy (na poziomie 57,3%), który jest wyższy od wskaźnika ogółu bezrobotnych o 1,4 p.p. oraz od wskaźnika dla mężczyzn o 3 p.p. Wysoki wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet znajduje potwierdzenie w niewielkiej przewadze kobiet podejmujących zatrudnienie. Z kolei mężczyźni stanowią większość wśród ogółu wyrejestrowań oraz podejmujących zatrudnienie w miesiącach letnich, kiedy ruszają prace sezonowe i budowlane. Pewne branże charakteryzują się przewagą jednej z płci wśród pracowników i tak: w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie, transporcie większy jest udział mężczyzn, natomiast kobiety przeważają wśród pracowników w branży: handlu hurtowego i detalicznego, gastronomii, edukacji, opiece zdrowotnej oraz finansowo ubezpieczeniowej. Sytuacja ta bezpośrednio przekłada się na przewagę udziału określonej płci w rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali we wskazanych sektorach.

1.5.2. Bezrobocie na wsi

W dniu 31 grudnia 2018 roku w urzędach pracy Opolszczyzny było zarejestrowanych 10 421 osób zamieszkałych na terenach wiejskich (o 1 746 mniej niż na koniec 2017 r.). Stanowiły one 45,2% wszystkich bezrobotnych. Jest to zbliżona wartość do tej z końca grudnia 2017 roku (46,0%). Na koniec roku 2018 najwięcej bezrobotnych z terenów

wiejskich (1 820 osób) oraz największy udział mieszkańców wsi (81,8%), odnotowano w powiecie opolskim ziemskim, natomiast najmniejszym udziałem mieszkańców wsi do ogółu charakteryzował się powiat kędzierzyńsko – kozielski (32,9%).

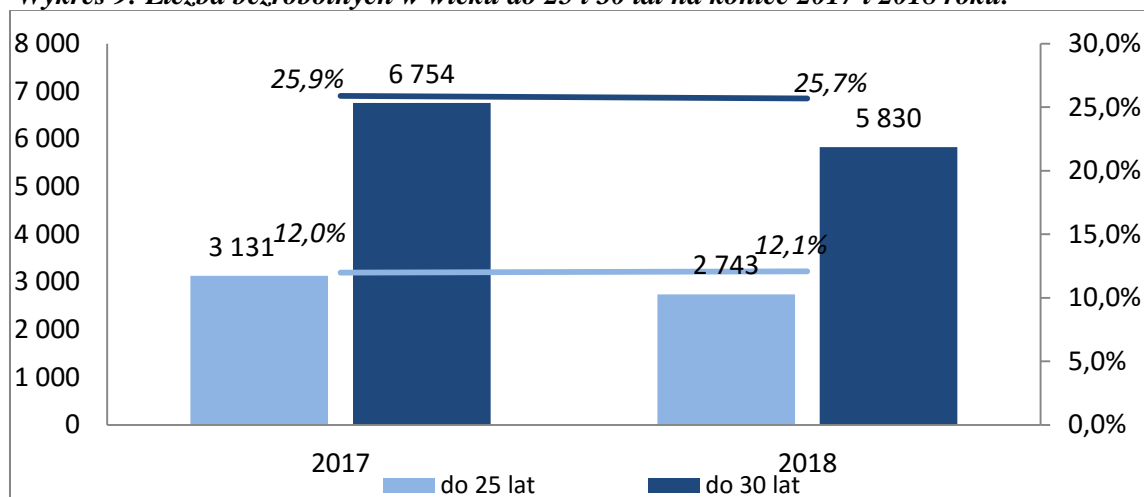
Tabela 7: Bezrobocie na wsi wg powiatowych urzędów pracy – stan na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Powiaty	Bezrobotni mieszkańcy wsi	
	w liczbach	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo	10 248	45,2
Brzeg	1 125	45,4
Głubczyce	772	52,4
Kędzierzyn-Koźle	889	32,9
Kluczbork	749	48,0
Krapkowice	631	44,0
Namysłów	685	66,8
Nysa	1 642	50,5
Olesno	657	64,0
Opole-powiat	1 820	81,8
Prudnik	621	37,5
Strzelce Opolskie	657	51,6
Opole-Miasto	nie dotyczy	nie dotyczy

1.5.3. Młodzież w wieku do 25 i do 30 lat

Na koniec 2018 roku w urzędach pracy Opolszczyzny zarejestrowanych było 5 830 osób do 30 roku życia (o 915 osób mniej niż w grudniu 2017). Stanowiły one 25,7% wszystkich zewidencjonowanych bezrobotnych. Wśród tej grupy 2 743 osoby (12,1% ogółu) to młodzież w wieku 18 – 24 lata (o 388 osób mniej niż w grudniu 2017).

Wykres 9: Liczba bezrobotnych w wieku do 25 i 30 lat na koniec 2017 i 2018 roku.

W trakcie analizowanego roku zarejestrowano w sumie 16 658 osób w wieku do 30 lat, z czego po raz pierwszy 5 274 czyli 31,7% ogółu rejestrujących się (30,1% w 2017 roku). Równoległe z ewidencji wykreślono 16 949 osób z tej kategorii, w tym 9 308 osób z tytułu podjęcia pracy (tj. 54,9 % ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych; 55,7% w 2017 roku.). W tej grupie wiekowej odnotowano spadek wskaźnika płynności rynku pracy o 2,8 p.p., z poziomu 58,7% do 55,9% w 2018 roku. Najpopularniejszym instrumentem rynku pracy wśród osób młodych od dłuższego okresu są staże oraz szkolenia. Jednocześnie w 2018 roku zarejestrowano w sumie 9 627 osób do 25 roku życia, z czego po raz pierwszy 4 049 czyli 42% ogółu rejestrujących się w tym wieku (40% w 2017 roku). Równoległe z ewidencji wykreślono 9 407 osób, w tym 4 940 osób z tytułu podjęcia pracy (tj. 52,5% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych; 53,9% w 2017 roku.). Wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wiekowej wyniósł 51,3%, co oznacza spadek w stosunku do roku 2017 o 4,4 p.p.

1.5.4. Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

W powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego w okresie 2018 roku zarejestrowało się 1 468 osób, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Stanowiły one 3,3% nowo zarejestrowanych (w roku 2017 zarejestrowano 1 898 osób, co stanowiło 3,7%).

Tabela 8: Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy według powiatów.

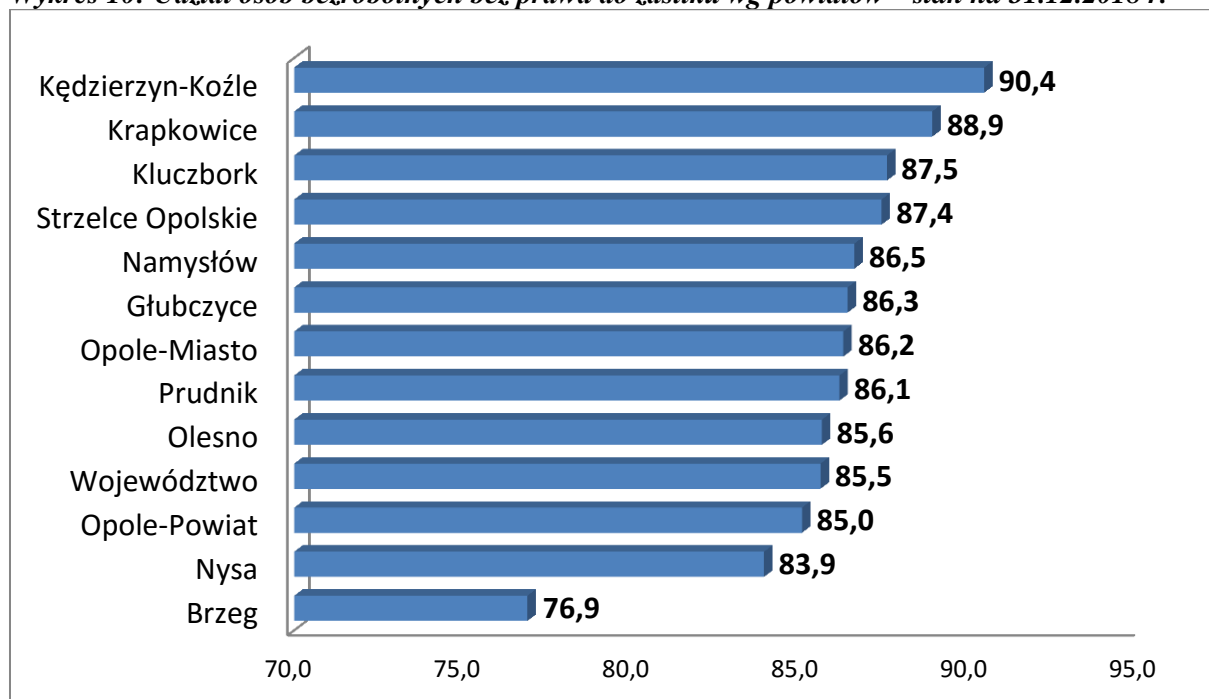
Powiaty		napływ osób w 2018 r.	w % do ogółu bezrobotnych	stan osób na 31.12.2018 r.	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo		1 468	3,3	882	3,9
1	Brzeg	246	4,5	125	5,0
2	Głubczyce	47	2,0	36	2,4
3	Kędzierzyn - Koźle	173	4,2	134	5,0
4	Kluczbork	112	4,0	62	4,0
5	Krapkowice	51	2,2	44	3,1
6	Namysłów	54	2,7	24	2,3
7	Nysa	201	2,8	123	3,8
8	Olesno	94	4,8	53	5,2
9	Opole - powiat	166	3,6	92	4,1
10	Prudnik	137	4,5	85	5,1
11	Strzelce	7	0,3	11	0,9
12	Opole- miasto	180	3,4	93	3,6

W 2018 roku odnotowano spadek o 13,3% rejestracji bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali, w tym również spadek o 22,6% zwolnionych z przyczyn dot. pracodawcy. Nadal najwyższy udział w ogóle rejestracji miały osoby pracujące w sektorze przetwórstwa przemysłowego (15,6%) oraz handlu hurtowym i detalicznym (13,6%). Również z tych branż najwięcej osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (28% w sektorze przemysłu i 22% w handlu hurtowym).

1.5.5. Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Na koniec grudnia 2018 roku 19 387 bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku. Stanowiło to 85,5% ogółu. Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych spadł o 1,5 punktu procentowego w stosunku do 2017 roku.

Wykres 10: Udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg powiatów – stan na 31.12.2018 r.

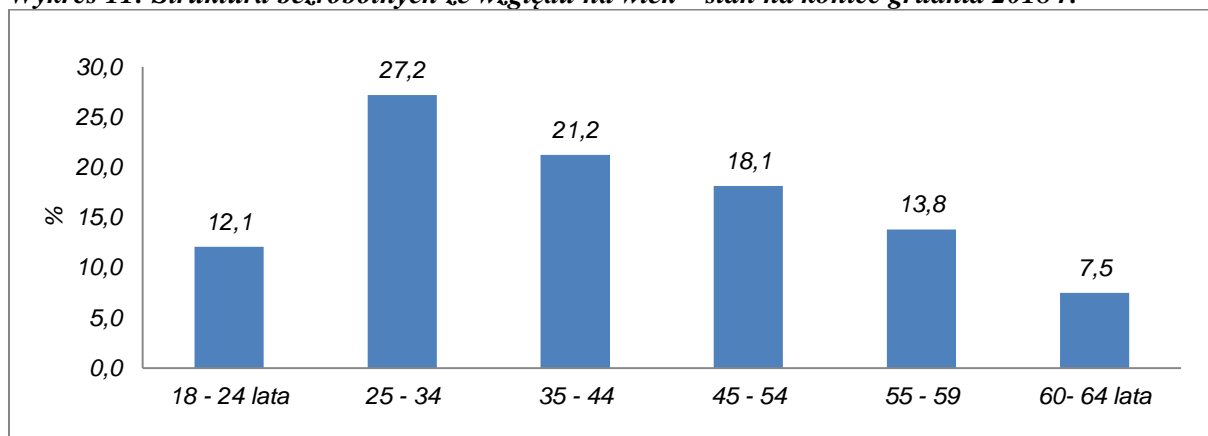

Jak wskazuje powyższy wykres, w trzech powiatach udział osób bez prawa do zasiłku jest niższy niż wartość wojewódzka. Dotyczy to powiatów: opolskiego ziemskiego, nyskiego oraz brzeskiego (z najniższym wskaźnikiem: 76,9 %). Natomiast w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim występuje najwyższy udział osób z prawem do zasiłku wśród ogółu bezrobotnych.

1.5.6. Bezrobotni według wieku

W końcu IV kwartału 2018 roku najwięcej bezrobotnych znajdowało się w przedziale wiekowym 25-34 lata (27,2%). Duży odsetek stanowią również poszukujący pracy w wieku 35-44 lata (21,2% ogółu). Łącznie te dwie warstwy stanowią blisko połowę wszystkich zarejestrowanych (48,4%). Najmniejszy procentowy udział w bezrobociu reprezentują bezrobotni w wieku 18-24 lata oraz 60-64 lata tj. odpowiednio 12,1% i 7,5%.

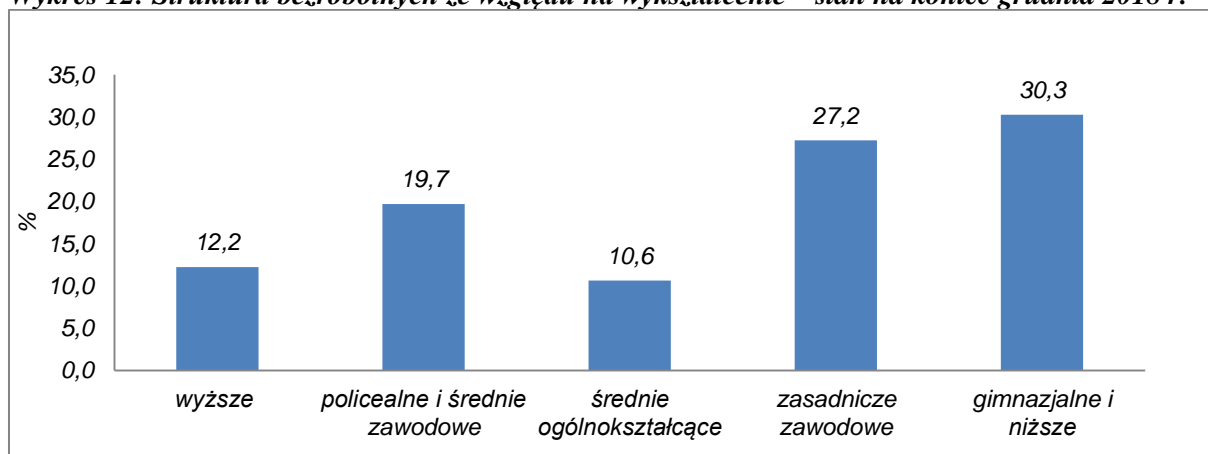
Wykres 11: Struktura bezrobotnych ze względu na wiek – stan na koniec grudnia 2018 r.

1.5.7. Bezrobotni według wykształcenia

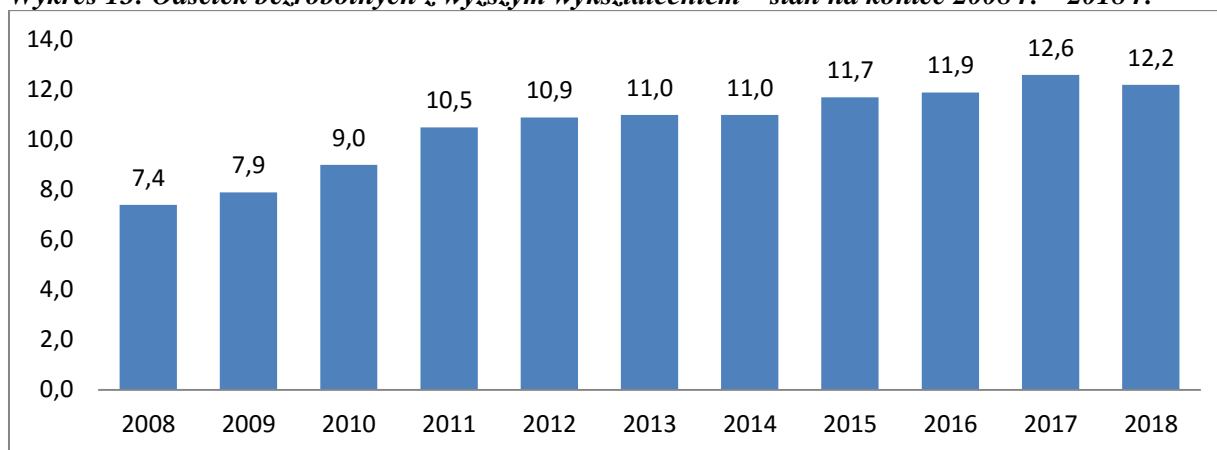
Zdecydowana większość bezrobotnych w województwie to osoby o najniższym wykształceniu: zawodowym oraz niższym. Łącznie obejmują aż 57,5% wszystkich zarejestrowanych. Spośród wyszczególnionych kategorii najmniej bezrobotnych posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące (10,6%) oraz wyższe (12,2%).

Wykres 12: Struktura bezrobotnych ze względu na wykształcenie – stan na koniec grudnia 2018 r.

Od kilku lat udział bezrobotnych z wyższym wykształceniem wciąż wzrastał. W 2018 r. nastąpiło przełamanie tej tendencji i odnotowano lekki spadek odsetka osób, który wyniósł 12,2%.

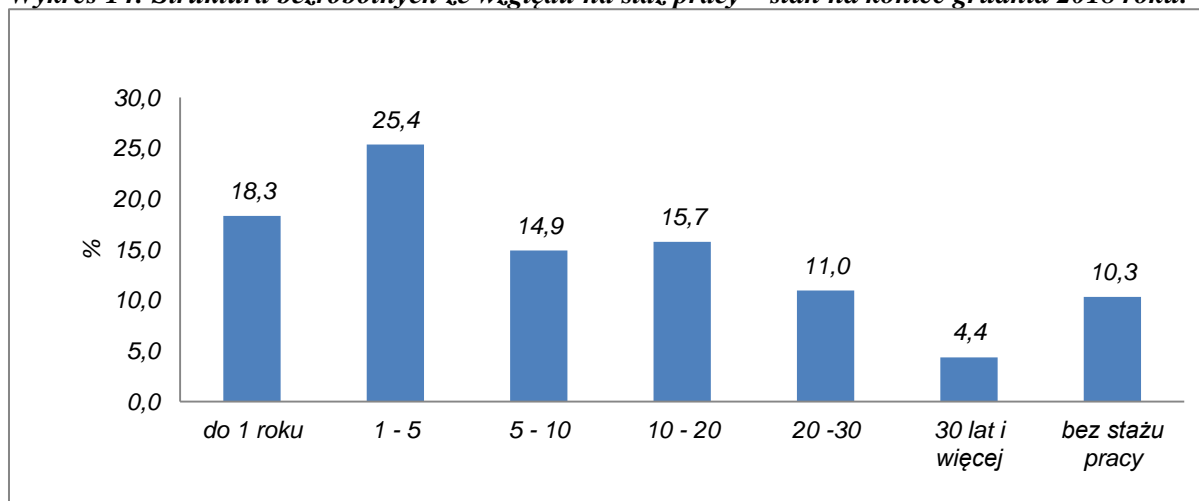
Wykres 13: Odsetek bezrobotnych z wyższym wykształceniem – stan na koniec 2008 r. – 2018 r.

1.5.8. Bezrobotni według stażu pracy

Struktura bezrobocia według stażu pracy zarejestrowanych osób od kilku lat nie ulega znacznym wahaniom. Dane wskazują, iż warstwą najmniej narażoną na bezrobocie są osoby najdłużej pracujące. Bezrobotnych zarejestrowanych z co najmniej 30 letnim stażem pracy jest zdecydowanie najmniej (4,4%). Również nieposiadający stażu pracy stanowili mniejszość wśród zarejestrowanych (10,3%). Widać także, że w regionie najwięcej jest zarejestrowanych bezrobotnych ze stażem stosunkowo niewielkim – od 1 roku do 5 lat (25,4%). Pozostałe kategorie reprezentują mniej więcej równy udział.

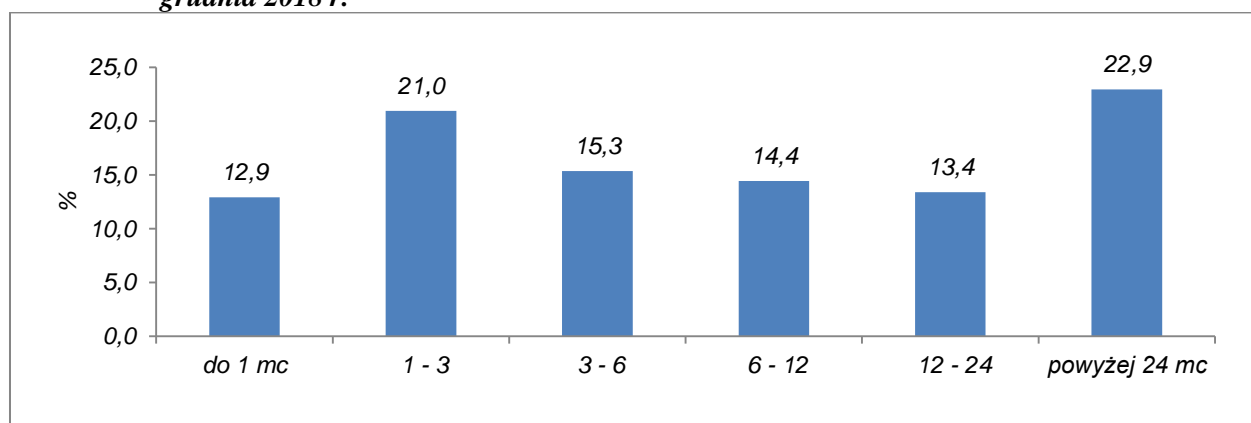
Wykres 14: Struktura bezrobotnych ze względu na staż pracy – stan na koniec grudnia 2018 roku.

1.5.9. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę oraz długotrwale bezrobotni

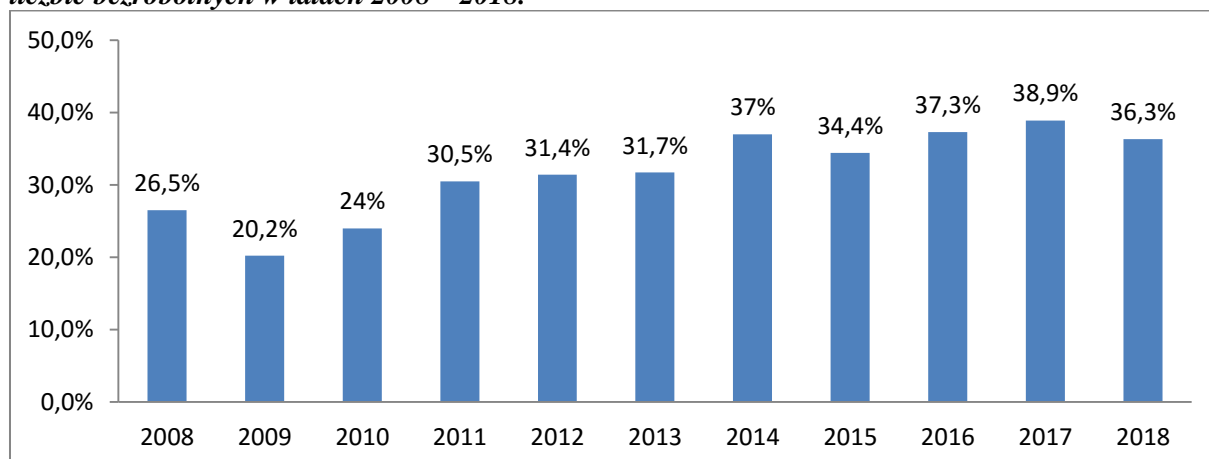
Problemy z powrotem do pracy mają osoby, które są zarejestrowane w urzędach pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy. Na koniec 2018 roku te dwie grupy stanowiły 36,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i jest to mniej niż w roku 2017 o 5,3 punktu procentowego. Łącznie ich liczba wyniosła 8 236.

Wykres 15: Struktura bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy – stan na koniec grudnia 2018 r.

Poniższy wykres przedstawia udział osób, których czas oczekiwania na pracę w rejestrze bezrobotnych przekracza 12 miesięcy.

Wykres 16: Udział osób bezrobotnych nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2008 – 2018.

Natomiast zgodnie z definicją ustawową za osoby długotrwale bezrobotne należy uważać bezrobotnych, którzy w ciągu ostatnich 24 miesięcy przez okres minimum 12 miesięcy posiadali status osoby bezrobotnej. Na koniec 2018 roku w województwie opolskim takich

osób było 11 421, co stanowiło 50,4 % ogółu osób zewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy (dane zaprezentowano w Tabeli 9). W perspektywie rocznej spadła zarówno liczba osób długotrwale bezrobotnych, jak i ich udział (o 3,5 p.p.). Największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiecie głubczyckim (61,3%), a najmniejszy w nyskim (44,6%).

Tabela 9: Długotrwale bezrobotni wg powiatów – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Powiaty	liczba osób	w % do ogółu bezrobotnych
Województwo	11 421	50,4
Brzeg	1 148	46,3
Głubczyce	903	61,3
Kędzierzyn - Koźle	1 570	58,0
Kluczbork	757	48,5
Krapkowice	775	54,0
Namysłów	501	48,8
Nysa	1 451	44,6
Olesno	503	49,0
Opole - powiat	1 150	51,7
Prudnik	810	48,9
Strzelce Opolskie	575	45,2
Opole- miasto	1 278	50,0

1.5.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności

Struktura napływu bezrobotnych według zawodów od lat kształtuje się w podobny sposób. Do czołówki w 2018 roku należą osoby wykonujące zawody:

- sprzedawca – 4 364 osoby, czyli 9,9% ogółu bezrobotnych (w 2017 roku 10,4% ogółu),
- robotnik gospodarczy – 1 113 osób, tj. 2,5% ogółu (w 2017 roku 2,8% ogółu),
- murarz – 1 031 osób, tj. 2,3% ogółu (w 2017 roku 2,6% ogółu),
- ślusarz – 996 osób, tj. 2,3% ogółu (w 2017 roku 2,7% ogółu),
- kucharz – 867 osób, tj. 2,0% ogółu (w 2017 roku 2,1% ogółu),
- fryzjer – 774 osoby, tj. 1,8% ogółu (w 2017 roku 1,8% ogółu),
- pomocniczy robotnik budowlany – 663 osoby tj. 1,5% ogółu (w 2017 roku 1,7% ogółu),
- mechanik samochodowy – 662 osoby, tj. 1,5% ogółu (w 2017 roku 1,6%),
- technik ekonomista – 617 osób, tj. 1,4% ogółu (w 2017 roku 1,6% ogółu).

Po raz kolejny zauważalny jest wzrost udziału w bezrobociu zawodu „sprzedawca” - czołowego pod względem liczebności. Charakterystyczny jest również fakt, że spośród ogółu osób bezrobotnych aż 4 946 osób (11,3% wobec 11,4% w 2017 roku) nie posiada żadnego zawodu.

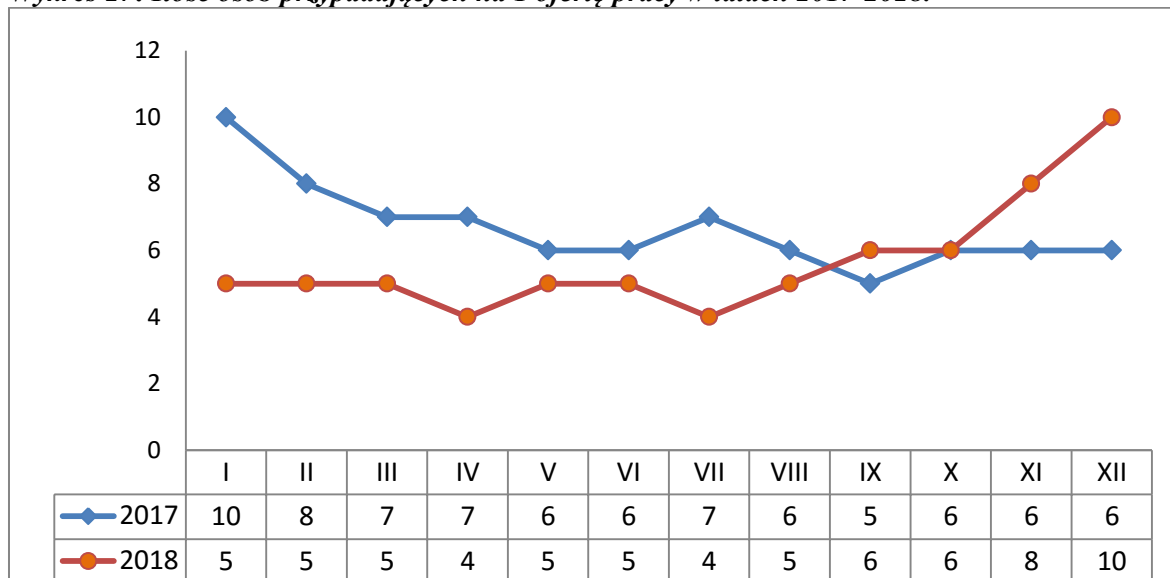
W ciągu całego 2018 roku zarejestrowało się 3 796 absolwentów, co stanowi 8,6% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Najczęściej rejestrowali się sprzedawcy (stanowiąc 4,5% wszystkich absolwentów), fryzjerzy (4,4%), technicy ekonomiści (3,1%), mechanicy pojazdów samochodowych (2,5%), technicy logistycy i kucharze (po 1,8%). Największy udział zarówno wśród nowych rejestracji, jak i stanu na koniec roku, stanowili bezrobotni absolwenci nie posiadający żadnego zawodu, najczęściej po liceum ogólnokształcącym (23,6% napływu i 11,6% stanu) przy marginalnym zapotrzebowaniu na pracę dla osób bez zawodu.

1.6. Oferty pracy

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców, jak również dotowanie ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu, to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na rynku pracy i jednocześnie wskaźniki sytuacji gospodarczej i stopnia jej rozwoju. Należy przy tym zaznaczyć, iż nie wszystkie oferty pracy trafiają do powiatowych urzędów pracy. Znaczna część zamieszczana jest w mediach, więc dane tu zaprezentowane nie odzwierciedlają całości popytu na pracę w regionie. Wykres nr 17 obrazuje liczbę osób bezrobotnych na koniec miesiąca przypadających na jedną ofertę pracy w poszczególnych miesiącach 2017 i 2018 roku. Najtrudniejsza sytuacja w 2018 roku wystąpiła w listopadzie i grudniu. Natomiast średnia liczba osób przypadających na 1 ofertę pracy w całym 2018 roku wynosi 6 i jest zdecydowanie korzystniejsza od średniej w 2017 roku, która wyniosła 7.

Wykres 17: Ilość osób przypadających na 1 ofertę pracy w latach 2017-2018.

W ciągu całego 2018 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęły ogółem 54 322 oferty pracy i było to o 4 877 ofert mniej niż w 2017 roku. Zgłoszone propozycje pracy w większości dotyczyły prac niesubsydiowanych, które stanowiły 82,5% ogółu zgłoszonych (w 2017 r. było to 79,2%). Z ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy 1 111 propozycji (2,0%) było adresowanych do osób niepełnosprawnych, tylko 152 (0,3%) do osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki, z czego 6 (4%) było subsydiowanych. Jednocześnie warto zauważyć, że 9,1% wszystkich ofert pracy było proponowanych w formie staży (10,1% w 2017 roku), a 2,7% jako prace społecznie użyteczne (2,8% w 2017 roku).

1.6.1. Oferty pracy według zawodów

Wszystkie zgłoszone oferty² pracy można połączyć w grupy, a ich struktura przedstawia się następująco: najwięcej ofert pracy pochodziło z branż: *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (25,3%), *przetwórstwo przemysłowe* (19,4%), *budownictwo* (13,8%), *handel hurtowy i detaliczny* (10,3%).

W większości kategorii ofert ze względu na wielkie grupy zawodów odnotowano spadek, z czego największy dotyczył przedstawicieli władz publicznych (-30,5%), operatorów

² Uwaga: Podstawą obliczeń jest suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali. Załącznik 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

i monterów maszyn i urządzeń (-19,9%) oraz techników (-18,9%). Wzrost odnotowano wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o 7,9%) oraz pracowników wykonujących prace proste (o 3,6%). Najwyższy udział ofert subsydiowanych zarówno wśród ogółu ofert zgłoszonych, jak i w konkretnej grupie zawodowej odnotowano wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców. Spośród wszystkich ofert subsydiowanych największy udział stanowią te pochodzące z branży *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (26%).

Analizując poszczególne zawody (w zgłoszonych do PUP ofertach), można wyróżnić przodujące profesje, w których odnotowano najwyższą liczbę ofert pracy w ciągu 2018 roku. W kolejności malejącej przedstawia je tabela nr 10.

Tabela 10: Napływ ofert pracy wg zawodów w 2018 roku.

Nazwa zawodu	Liczba zgłoszonych ofert pracy
Robotnik gospodarczy	2 397
Pomocniczy robotnik budowlany	2 074
Spawacz	1 465
Pozostali robotnicy wykonujący prace gdzie indziej niesklasyfikowane	1 415
Pakowacz ręczny	1 345
Sprzedawca	1 340
Magazynier	1 274
Technik prac biurowych	1 100

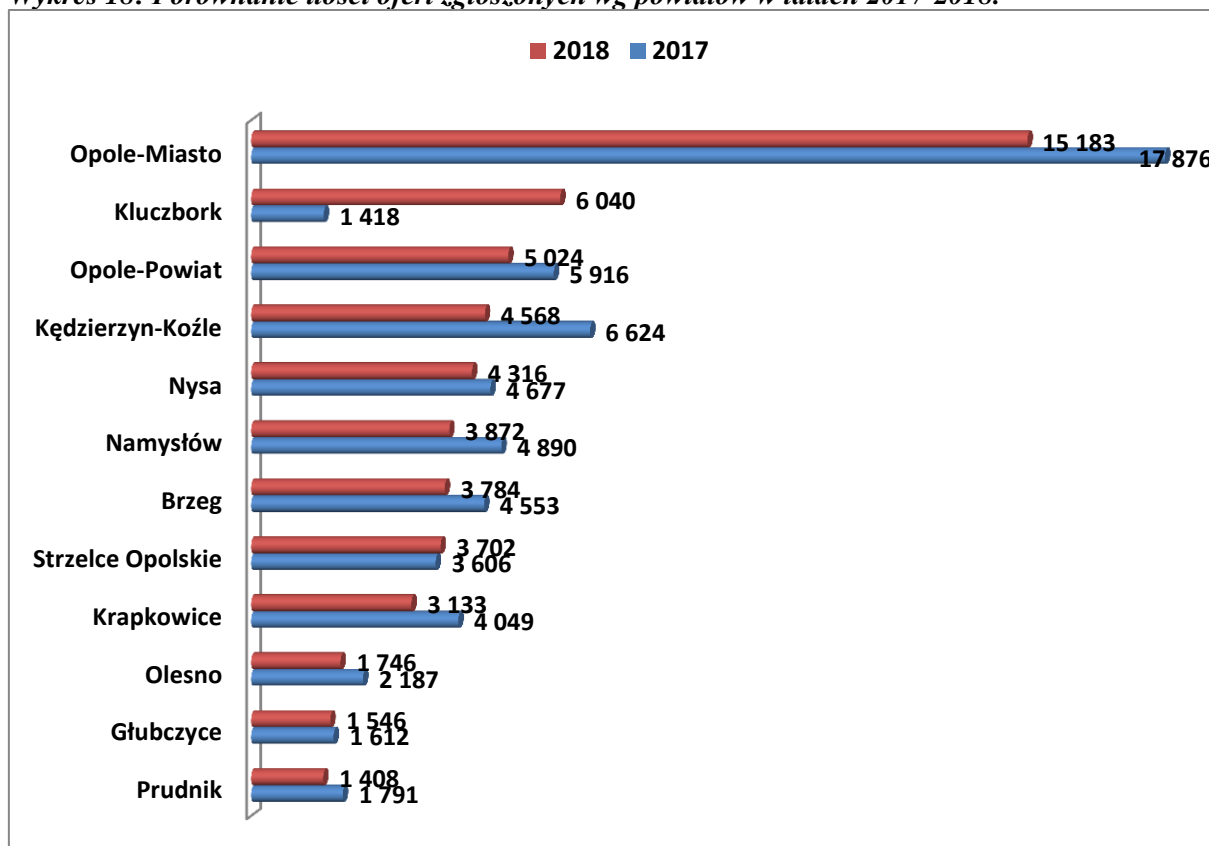
Warto poruszyć tutaj kwestię zawodu robotnika gospodarczego, który zajmuje czołowe miejsca w napływie, odpływie, ofertach zatrudnienia oraz pracach subsydiowanych. W całym 2018 roku wpłynęły 2 397 (4,4% ogółu) oferty pracy w tym zawodzie, z czego 2 003 (83,6%) stanowiły oferty subsydiowane. Znaczny udział ofert subsydiowanych również odnotowano w zawodach: technik prac biurowych (6%), pozostali pracownicy obsługi biurowej (5%), sprzedawcy (5%) oraz pomocniczy robotnik budowlany (2%).

1.6.2. Oferty pracy według powiatów

W ciągu 2018 roku najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy mający swoje siedziby w powiatach: opolskim grodzkim (15 183, tj. 28%), kluczborskim (6 040, tj. 11%) oraz opolskim ziemskim (5 024 tj. 9%).

W 2018 roku odnotowano wzrost ofert w porównaniu do roku ubiegłego w dwóch powiatach: kluczborskim (o 326%) oraz strzeleckim (o 3%). W pozostałych powiatach wystąpił spadek ofert, z czego największy w kędzierzyńsko-kozielskim (o 31%) oraz krapkowickim (23%). Liczbę zgłoszonych propozycji pracy według powiatowych urzędów pracy w latach 2017 i 2018 prezentuje wykres nr 18.

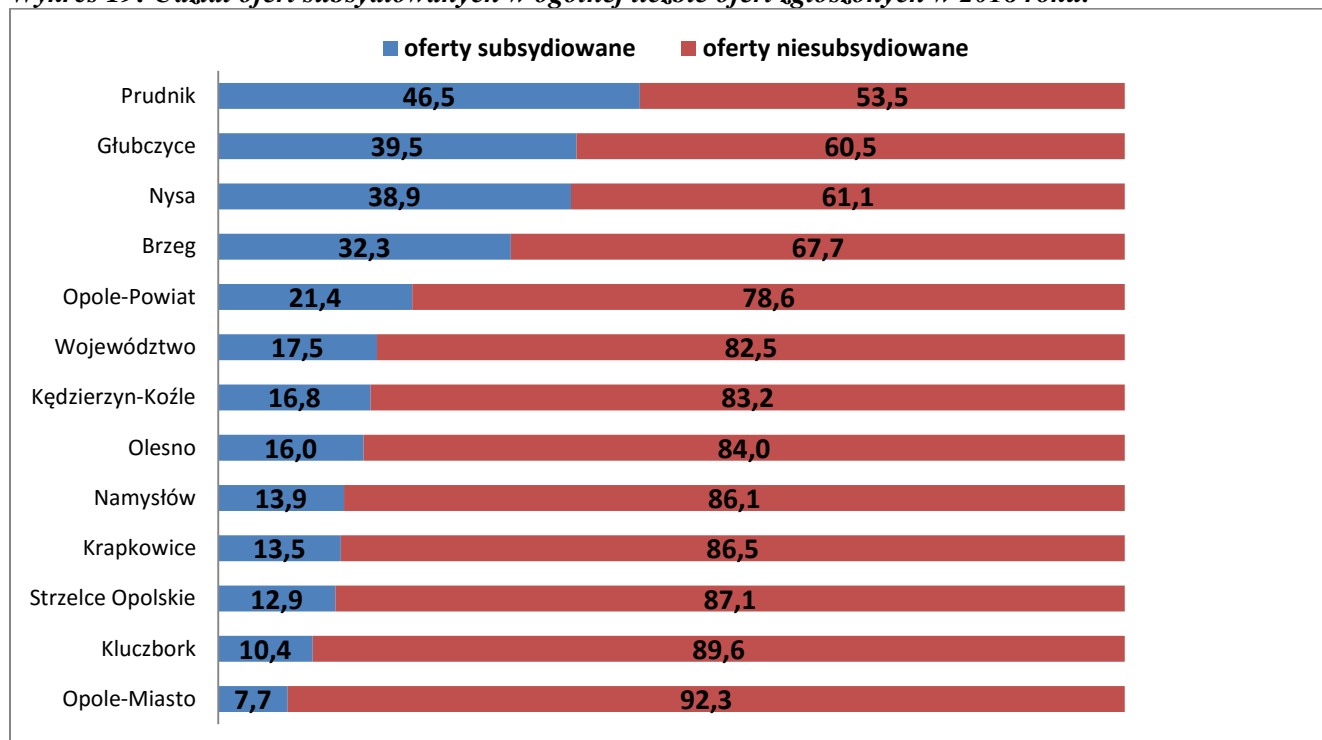
Wykres 18: Porównanie ilości ofert zgłoszonych wg powiatów w latach 2017-2018.

Interesujących spostrzeżeń dostarcza analiza udziału ofert subsydiowanych w ogólnej ilości propozycji zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy. Zdecydowanie największy udział ofert subsydiowanych odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku: 46,5%. Drugim obszarem pod względem skali udziału ofert pracy o charakterze subsydiowanym jest powiat głubczycki (39,5%). Świadczy to o charakterze obu tych lokalnych rynków pracy,

które w mniejszym stopniu potrafią generować nowe miejsca pracy bez wsparcia ze strony Funduszu Pracy i środków EFS. Wysokie udziały charakteryzowały również powiaty: nyski i brzeski.

Wykres 19: Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert zgłoszonych w 2018 roku.

Podsumowując: kondycja ekonomiczna regionów Opolszczyzny jest zróżnicowana. W najlepszej sytuacji jest powiat opolski grodzki, gdzie występuje najniższa stopa bezrobocia oraz złożono najwięcej ofert pracy, jednocześnie w większości są to propozycje niesubsydiowanego zatrudnienia.

1.7. Wydatki Funduszu Pracy w 2018 roku

Wydatki Funduszu Pracy w 2018 roku wyniosły ogółem 137 083,3 tys. złotych i spadły w porównaniu z rokiem 2017 o 39 540,9 tys. zł. (22%). Również w przypadku wydatków na zasiłki również odnotowano kolejny rok spadku, co może być spowodowane powolną stabilizacją popytu na pracę. Rok 2018 charakteryzował się spadkiem kwoty wydatkowanej na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu do wartości 90 142,7 tys. zł. Była to kwota niższa o 30 557,4 tys. zł (25%) w porównaniu z 2017 rokiem. Zauważyć

można spadek na wszystkie niżej wymienione aktywne formy. Szczególnie można to zauważyć w przypadku wydatków na roboty publiczne (o 33%) oraz refundacje wynagrodzeń osób do 30 roku życia (o 30%).

Tabela 11: Wydatki Funduszu Pracy w latach 2017-2018.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	Zmiana 2017/2018
Wydatki ogółem w tys. zł*	176 624,20	137 083,30	-39 540,90
w tym:			
Zasiłki dla bezrobotnych*	45 005,60	37 672,20	-7 333,40
Aktywne formy/ Programy przeciwdziałania bezrobociu** ogółem	120 700,10	90 142,70	-30 557,40
w tym m.in.**:			0,00
– szkolenia	3 656,20	2 669,50	-986,70
– prace interwencyjne	3 426,30	3 165,60	-260,70
– dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	17 404,20	15 524,20	-1 880,00
– prace społecznie użyteczne	782,6	619,2	-163,40
– roboty publiczne	11 258,50	7 575,10	-3 683,40
– wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	10 430,70	7 413,90	-3 016,80
– stypendia stażowe	36 210,40	27 090,80	-9 119,60
– refundacja wynagrodzeń osób do 30 rż.	26 255,4	18 482,8	- 7 772,60

Źródło: MRPiPS-02

Warto w tym momencie wspomnieć o Krajowym Funduszu Szkoleniowym, wydzielonej części Funduszu Pracy, w ramach którego pracodawcy bądź ich pracownicy mogą podnieść swoje kwalifikacje. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące, których kompetencje nie spełniają wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy. W pierwszym okresie, tj. w 2014-2015 r. środki KFS były przeznaczone na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej. W latach 2016-2018 ograniczenie wiekowe zostało zniesione. Natomiast pojawiły się priorytety wydatkowania środków oddzielne dla ogółu środków oraz rezerwy.

Tabela 12 obrazuje podział środków KFS na przyznanie pierwotne oraz pochodzące z rezerwy Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Największą ilość środków

wykorzystał Powiatowy Urząd Pracy w Opolu, gdzie również odnotowano najwyższą średnią wartość szkolenia na osobę, przy równocześnie największej liczbie osób przeszkolonych. Przeciwnym biegunem pod względem najmniejszej ilości uczestników jest powiat namysłowski, z kolei najniższym kosztem na osobę charakteryzował się powiat krapkowicki. Łączna kwota środków przeznaczona dla województwa opolskiego to 2 553,9 tys. zł. (spadek o 47% w stosunku do roku ubiegłego).

Tabela 12: Środki finansowe oraz liczba osób korzystających ze szkoleń w ramach KFS.

Powiaty/Województwo	Limit pierwotny	Dodatkowe środki z rezerwy MRPiPS	łącznie	Osoby od początku roku	Średnia wartość szkolenia na jedną osobę
Brzeg	152,1	38,0	190,1	94	2,011
Głubczyce	78,3	19,6	97,9	55	1,780
Kędzierzyn-Koźle	199,6	49,9	249,5	222	1,113
Kluczbork	109,8	27,5	137,3	86	1,565
Krapkowice	171,7	42,9	214,6	212	1,012
Namysłów	69,4	17,3	86,7	34	2,550
Nysa	209,9	52,5	262,4	146	1,737
Olesno	107,9	27,0	134,9	89	1,516
Opole/opolski	700,0	179,4	879,4	319	2,747
Prudnik	98,8	20,3	119,1	56	2,125
Strzelce Opolskie	145,6	36,4	182,0	155	1,174
Województwo	2 043,1	510,8	2 553,9	1 468	1,727

2. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2018 r., poz. 1265 z późn. zm..) Wojewódzki Urząd Pracy w 2018 roku realizował zadania samorządu województwa m.in. w zakresie określania i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy poprzez m.in. przygotowanie i realizację Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia; programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowywanie analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, świadczenie usług EURES, organizowanie i koordynowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa. Wśród najważniejszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w 2018 roku wymienić należy:

- przygotowanie i realizacja wspólnie z partnerami rynku pracy Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- podział posiadanych środków Funduszu Pracy z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w w/w Planie na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;
- programy realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów;
- badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia;
- inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy;
- inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy;
- współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy;
- koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy;

- inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;
- opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

2.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2018 rok

RPD na 2018 rok ma swoje umocowanie prawne w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa, możliwości podmiotów współtworzących RPD oraz dostępności źródeł finansowania pozwoliła wyodrębnić 5 wytycznych, definiujących obszary związane z rynkiem pracy i zatrudnieniem w regionie, gdzie intensyfikacja działań na rzecz poprawy sytuacji była najbardziej celowa:

- 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia w tym z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz rejestrujących się po utracie zatrudnienia;
- 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości;
- 3) Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług rynku pracy;
- 4) Edukacja ustawiczna;
- 5) Poprawa informacji o rynku pracy.

Podstawą opracowania dokumentu były zadania określone przez partnerów mających współuczestniczyć w realizacji RPD na 2018 r., tj. wojewódzki i powiatowe urzędy pracy, Komendę Wojewódzką Ochotniczych Hufców Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki. W styczniu 2019 roku przedłożyły one sprawozdania ze stopnia realizacji zadeklarowanych zadań, co pozwoliło określić skalę zaangażowanych środków i liczbę odbiorców wsparcia oraz efekty osiągnięte w ramach każdej z wytycznych.

Bez wątplenia największa intensyfikacja działań nastąpiła w obszarze bezrobocia. Tutaj poniesiono największe nakłady (niecałe 80 mln zł) i tutaj zaktywizowano najwięcej osób (ponad 9,7 tys. w ramach działań urzędów pracy). Taki wynik przełożył się na znaczny spadek liczby bezrobotnych, która na koniec roku 2018 wyniosła 22 663 i była niższa od

notowanej na koniec grudnia 2017 o 3 403. Zaobserwowano również zwiększenie popytu na pracę, co świadczy o zdecydowanym ożywieniu na rynku pracy.

Największa pula środków poświęconych na wsparcie przedsiębiorczości została skierowana na przyznawanie środków finansowych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Środki wydatkowane w ramach RPD 2018 na promocję przedsiębiorczości wyniosły o 8,5 mln więcej niż rok wcześniej (blisko 42,5 mln zł). Ważnym elementem tego zadania była promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, prowadzona przede wszystkim przez OHP. Za działaniami ukierunkowanymi w sposób bezpośredni na sytuację na rynku pracy szły zadania związane ze zwiększeniem partnerstwa oraz jakości usług rynku pracy. W roku 2018 przede wszystkim kontynuowano działania partnerskie prowadzone w latach ubiegłych.

W czasach, gdy głośno mówi się o znaczeniu „uczenia się przez całe życie” i o zanikaniu tradycyjnego przywiązania do jednego zawodu i jednego zakładu pracy, dużego znaczenia nabiera organizacja systemu kształcenia ustawicznego. Działania w ramach RPD 2018 koncentrowały się głównie na organizacji szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla różnych grup społecznych i zawodowych. Wśród tych grup wyróżniali się pracodawcy i pracownicy korzystający ze środków na szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Ponownie dużą rolę w realizacji wytycznej odegrały środki europejskie wykorzystywane przy realizacji działań w ramach 9. Osi Priorytetowej RPO. Umożliwiło to objęciem różnego typu wsparciem około 15,2 tysięcy uczniów i przedszkolaków. Łącznie szacuje się, że na realizację tej wytycznej wydatkowano niecałe 52 mln zł.

Swoje miejsce w działaniach zmierzających do poprawy zatrudnienia w regionie zajęły też przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę wiedzy o rynku pracy i przepływu informacji o nim. Wiedza jest kluczem dla prowadzenia skutecznej polityki, zwłaszcza w wymiarze demograficznym, stwarzającym szereg rozwojowych wyzwań dla regionu. Wiedza jest również niezbędna osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie dostępu do oferty zatrudnienia i przekwalifikowania, dlatego tak istotne staje się zwiększanie ilości i jakości kanałów informacyjnych.

2.2. Działania wdrażające środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego

PO WER – projekty pozakonkursowe:

W 2018 r. ogłoszony został nabór na projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego w ramach Osi priorytetowej I, Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy* – projekty pozakonkursowe. W ramach powyższego zawarto 11 umów na łączną kwotę 16 381 411,00 PLN, przy założeniu ogólnej liczby uczestników projektów 1 608 osób.

PO WER – projekty konkursowe:

W 2018 roku ogłoszony został konkurs w ramach Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.2, Poddziałanie 1.2.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy* – projekty konkursowe. W ramach konkursu łącznie podpisano 4 umowy o dofinansowanie na kwotę 10 213 426,28 PLN. Założona liczba osób objętych wsparciem we wszystkich wnioskach to 533 osoby.

RPO WO 2014-2020 projekty pozakonkursowe:

W okresie 12.02-26.02.2018 r. ogłoszony został nabór na projekty pozakonkursowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VII Konkurencyjny rynek pracy, Działanie 7.1 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*. W odpowiedzi na nabór wnioski o dofinansowanie złożyło 11 powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego. 11 umów zostało podpisanych na łączną kwotę 24 667 747 PLN, przy założeniu ogólnej liczby uczestników projektów - 2 482 osoby, natomiast faktycznie skorzystało ze wsparcia 2 686 osób.

RPO WO 2014 -2020 projekty konkursowe:

- W ramach Poddziałania 9.2.1 złożono 7 wniosków, zawarto 2 umowy na kwotę 41 573 531,49, przy łącznej liczbie uczestników 726;
- W ramach Poddziałania 9.1.1 złożono 18 wniosków, zawarto 16 umów na kwotę 10 546 276,56, przy łącznej liczbie uczestników 7 540;
- W ramach Działania 7.3 złożono 7 wniosków, zawarto 6 umów na kwotę 23 473 933,91, przy łącznej liczbie uczestników 675;

- W ramach Działania 7.6 złożono 16 wniosków, zawarto 5 umów na kwotę 4 410 119,15, przy łącznej liczbie uczestników 513;
- W ramach Działania 8.3 złożono 2 wnioski, zawarto 1 umowę na kwotę 4 809 714 przy łącznej liczbie uczestników 1 345;
- W ramach Działania 7.2 złożono 62 wnioski, nie zawarto jeszcze żadnej umowy;
- W ramach Poddziałania 9.1.3 złożono 21 wniosków, nie zawarto jeszcze żadnej umowy.

2.3. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

Realizacja zadań z zakresu pośrednictwa pracy za granicą w ramach umów międzyrządowych

W 2018 roku w ramach realizacji umowy zawartej pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie zatrudniania polskich studentów w Niemczech w okresie wakacji przeprowadzono kolejny nabór studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech w okresie wakacji. Zadania w zakresie w/w pośrednictwa ze strony polskiej wykonywał Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju. Oferta wpłynęła do WUP bezpośrednio od partnera niemieckiego tj. z Federalnego Urzędu Pracy (ZAV) w Bonn i skierowana była dla studentów uczelni wyższych, w tym studentów ostatniego roku studiów, deklarujących dobrą znajomość języka niemieckiego. Studenci w ramach w/w oferty mają możliwość podjęcia pracy w okresie wakacji przede wszystkim w gastronomii i hotelarstwie, przemyśle, ogrodnictwie i rolnictwie oraz przy sprzątanii budynków.

W ramach zakończonego naboru studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech na okres wakacji – lato 2018 - Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju, przekazał do partnera niemieckiego łącznie 21 kompletów podań studentów zainteresowanych w/w zatrudnieniem.

Realizacja zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG

TRANSFER ZASIŁKÓW DLA BEZROBOTNYCH

1) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do kraju UE/EOG

W analizowanym okresie do WUP wpłynęły 2 wnioski osób bezrobotnych z prawem do zasiłku nabytego w Polsce udających się do innego państwa UE w celu poszukiwania pracy o wydanie zgody na transfer zasiłku dla bezrobotnych na okres do 3 miesięcy.

Pozytywnie rozpatrzono i wydano 2 dokumenty uprawniające do transferu zasiłku nabytego w Polsce dla bezrobotnych udających się do innego państwa UE/EOG w celu poszukiwania pracy, w tym:

- 1 dokument PD U2 - dla osób bezrobotnych, udających się w celu poszukiwania pracy na terenie Irlandii;
- 1 dokument PD U2 - dla osób bezrobotnych, udających się w celu poszukiwania pracy na terenie Wielkiej Brytanii.

2) Transfer zasiłku dla bezrobotnych z kraju UE/EOG do Polski

W 2018 roku do WUP wpłynęło **700** dokumentów wydanych przez instytucje właściwe państw UE/EOG (dokumentów PD U2 / dokumentów SED U008) dla osób bezrobotnych, które przybyły do Polski w celu poszukiwania pracy zarejestrowały się jako osoby poszukujące pracy z transferem zasiłku z innego państwa UE/EOG w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa opolskiego.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE/EOG potwierdziły na dokumentach PD U2 / SED U008 uprawnienia do transferu zasiłku dla bezrobotnych z innego państwa UE/EOG w przypadku **689 osób**, w tym najwięcej z Holandii, Niemiec oraz Irlandii. Pojawiły się także osoby z Danii, Belgii, Norwegii, Austrii, Szwajcarii, Francji, Wielkiej Brytanii oraz Cypru.

W analizowanym okresie instytucje właściwe państw UE nie potwierdziły uprawnień do transferu zasiłku dla bezrobotnych w przypadku **35 osób**, które zarejestrowały się jako osoby poszukujące pracy. Najwięcej aż 24 osobom nie potwierdziła uprawnień do transferu zasiłku instytucja niemiecka.

UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA

1) Wnioski osób ubiegających się o przyznanie zasiłków dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. do WUP wpłynęły **582** wnioski od osób bezrobotnych o przyznanie zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W analizowanym okresie WUP wystąpił w imieniu **846** osób do właściwych instytucji o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych, tj. dokumentów SED U002 lub dokumentów SED U017, w tym najczęściej wystąpień skierowano do instytucji niemieckiej (313), holenderskiej (188), brytyjskiej (153), czeskiej (67) i austriackiej (57).

W okresie sprawozdawczym wydano **582** decyzje w sprawach osób bezrobotnych ubiegających się o prawo do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym:

- 336 decyzji o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 198 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 246 decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku lub o umorzeniu postępowania.

2) Wnioski o wydanie dokumentów dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – Dokumenty PD U1/ Dokumenty SED U002 /SED U004.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. do WUP wpłynęło **190** wniosków o wydanie odpowiednich dokumentów dotyczących potwierdzenia okresów przebywania na terytorium Polski podlegających zaliczaniu przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych – dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innym państwie członkowskim UE/EOG.

Najwięcej wniosków wpłynęło o wydanie odpowiednich dokumentów celem przedłożenia w instytucji właściwej ds. bezrobocia na terytorium: Niemiec (94) Holandii (72), Austrii (7), Belgii (3), Irlandii (3) Czech (2), Hiszpanii (2), Rumunii (2), Włoch (2) oraz po jednym wniosku do krajów takich jak: Finlandia, Szwajcaria i Francja.

W analizowanym okresie wydano **155** dokumentów potwierdzających okresy przebyte w Polsce zaliczane przy przyznawaniu świadczeń z tytułu bezrobocia, w tym:

- Dokumentów PD U1 - 121
- Dokumentów SED U002 - 34.

W 2018 roku wystawiono **1** Dokument SED U004 „Informacje o wynagrodzeniu” dla osoby ubiegającej się o świadczenie z tytułu bezrobocia na wniosek instytucji niemieckiej.

Wdrażanie systemu EURES w województwie opolskim

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. w ramach sieci EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) w województwie opolskim przyjęto do realizacji 768 zagranicznych ofert pracy na 5 155 miejsc pracy, z czego najwięcej ofert pochodziło z: Niemiec (394), Holandii (98), Norwegii (64), Austrii (61), Czech (33) i Wielkiej Brytanii (22). Biorąc pod uwagę grupę elementarną zawodów i specjalności wg PKZiS (kod 4-cyfrowy) najwięcej ofert pracy WUP w Opolu posiadał dla: mechaników, robotników w ogrodnictwie i sadownictwie, kucharzy/kucharek, elektromechaników i elektromonterów oraz elektryków, tokarzy/operatorów maszyn CNC, monterów instalacji sanitarnych, grzewczych i klimatyzacyjnych, kierowców samochodów ciężarowych, cieśli/stolarzy, kelnerów/kelnerek, spawaczy, pracowników produkcji, ślusarzy oraz opiekunów osób starszych.

Kadra EURES WUP w Opolu w 2018 r. udzieliła 2 872 osobom bezrobotnym poszukującym pracy informacji w ramach kontaktów indywidualnych, z tego 17 dotyczyło poszukiwania pracy w regionach przygranicznych. Na przestrzeni 2018 r. udzielono 282 pracodawcom informacji o usługach sieci EURES.

W roku 2018 kadra EURES brała udział w 12 targach i giełdach pracy na terenie województwa opolskiego, podczas których udostępniano oferty pracy za granicą w ramach sieci EURES, przekazywano informacje o możliwości zatrudnienia za granicą, warunkach życia i pracy za granicą, prowadzono doradztwo w zakresie bezpiecznego podejmowania pracy za granicą, udzielano informacji o możliwości zatrudnienia w kraju i w woj. opolskim.

W dniach 5-6 listopada 2018r. w niemal wszystkich państwach UE odbyły się „Europejskie Dni Pracodawcy 2018”. Do III edycji tego przedsięwzięcia w woj. opolskim przystąpiły Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu oraz cztery powiatowe urzędy pracy: w Kędzierzynie-Koźlu, Opolu, Nysie i Krapkowicach. WUP w Opolu zorganizował seminarium dla polskich pracodawców.

Udział województwa opolskiego w Partnerstwie Transgranicznych EURES T „Beskydy”

Realizacja zadań o charakterze przygranicznym

Partnerstwo EURES T „Beskydy” obejmuje w Polsce 8 powiatowych urzędów pracy, KG OHP oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu i Katowicach. W Czechach regiony Bruntal, Opava, Frydek Mistek, Ostrava, Novy Jicin, Trinec, Karvina, zaś na Słowacji powiat Cadca, Namestovo i Dolny Kubin. Wśród partnerów są także organizacje pracodawców i związki

zawodowe. W 2008 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na powstanie pierwszego partnerstwa w Polsce.

W związku z realizacją zadań o charakterze przygranicznym oraz członkostwem w partnerstwie dyrekcja i pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu w 2017 r. wzięli udział w 4 wydarzeniach.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dot. agencji zatrudnienia

Wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w województwie opolskim wpis do rejestru agencji zatrudnienia posiadały 323 podmioty (z tego 315 agencji aktywnych i 8 które zawiesiły działalność). Biorąc pod uwagę formę prawną działalności najwięcej agencji zatrudnienia to spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (143) i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (118).

W okresie sprawozdawczym Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu wpisał do rejestru 75 podmiotów, którym wydano certyfikaty uprawniające do świadczenia usług w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej. W omawianym okresie wykreślono z rejestru 62 agencje zatrudnienia, w tym 32 w związku z naruszeniem przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2018 r. informację o działalności agencji zatrudnienia złożyło 277 podmiotów, z tej liczby 145 agencji świadczyło usługę pośrednictwa pracy (w tym 100 kierowało osoby do pracy za granicę), 61 świadczyło usługę pracy tymczasowej, 52 doradztwa personalnego, a 33 świadczyło usługę poradnictwa zawodowego.

Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej

W 2018 r. z usług poradnictwa zawodowego w skorzystało 558 osób (bezrobotnych i poszukujących pracy, osób niezarejestrowanych w PUP, osadzonych) w tym:

- 182 osoby objęte zostały poradnictwem indywidualnym (w ramach 188 porad),
- a 262 osoby brały udział w poradach grupowych (w ramach 22 porad).

Natomiast informacja zawodowa została udzielona 110 osobom w cyklu 6 spotkań grupowych.

Doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadzili zajęcia w ramach poradnictwa zawodowego z klientami CIiPKZ pod nazwą:

- odkrywanie zainteresowań i poszukiwanie predyspozycji;
- bezpieczna praca za granicą i handel ludźmi;
- warsztat aktywnego poszukiwania pracy;
- poznanie własnego potencjału;
- sporządzanie dokumentów aplikacyjnych;
- przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej;
- autoprezentacja podczas rozmowy z pracodawcą;
- zarządzanie stresem.

Doradcy zawodowi CIiPKZ przeprowadzili również testy - Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (4 osobom) podczas 4 badań.

Współpraca z partnerami rynku pracy.

1. współpraca z Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Opolu – w minionym roku zorganizowano spotkanie z pracownikami oraz doradcami zawodowymi szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Opola. Podczas szkolenia dotyczącego poszukiwania pracy za pomocą sieci EURES została także zaprezentowana oferta Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Poza tym Centrum z MPP-P w Opolu zorganizowało Ogólnopolski Tydzień Kariery w Opolu,
2. współpraca z uczelniami wyższymi Opolszczyzny – Centrum wraz z akademickimi biurami karier uczelni Opola zorganizowało Ogólnopolski Tydzień Kariery w Opolu, ponadto wspólnie z uczelniami realizuje działania w ramach partnerstwa lokalnego,
3. współpraca ze szkołami - Doradcy zawodowi Centrum przeprowadzili 7 porad grupowych z młodzieżą szkolną, w których uczestniczyło 125. uczniów oraz 6 spotkań informacyjnych z udziałem 110 osób. Tematyka spotkań dotyczyła głównie określania predyspozycji zawodowych i kompetencji, a także nauki skutecznego poruszania się po rynku pracy, przybliżenia świata zawodów i możliwości dalszego kształcenia. Poza tym doradcy zawodowi Centrum współpracowali z doradcami zawodowymi szkół Opolszczyzny przy organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery w Opolu.

4. współpraca z instytucjami rynku pracy w ramach partnerstwa lokalnego – 23 maja 2018r. w siedzibie WUP w Opolu odbyło się spotkanie Partnerów w ramach umowy na rzecz podejmowania działań zmierzających do promowania i rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz szerzenia idei kształcenia ustawicznego w tym popularyzacji uczenia się przez całe życie. Podczas spotkania rozważony był temat obecności osób niepełnosprawnych na polskim rynku pracy, a także organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery w Opolu,
5. współpraca ze służbami penitencjarnymi – doradcy zawodowi CIiPKZ udzielali porad zawodowych osobom przygotowującym się do opuszczenia zakładu karnego w ramach których zorganizował 17 spotkań indywidualnych dla jedenastu osadzonych i 6 porad grupowych dla 58 osadzonych.

W 2018 roku wprowadzono do systemu 53 nowe instytucje. Na koniec 2018 roku w RIS wpisanych było 278 instytucji szkoleniowych z terenu Opolszczyzny.

Ponadto doradca zawodowy CIiPKZ jest członkiem Opolskiej Rady Terenowej ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, działającej przy Sądzie Rejonowym w Opolu. W 2018 roku odbyły się dwa spotkania Rady.

Zielona Linia jest to źródło informacji o ofertach pracy (w Polsce jak i za granicą), szkoleniach, usługach urzędów pracy oraz o innych zagadnieniach z zakresu rynku pracy. Druga strona działalności Zielonej Linii to ułatwianie pracodawcom poszukiwania pracowników. W CIiPKZ Zielona Linia działa od maja 2012 r. Zadania konsultanta zostały powierzone doradcy zawodowemu, który od poniedziałku do piątku jest do dyspozycji klientów.

W wydziale Obserwatorium Rynku Pracy realizowano przede wszystkim następujące zadania:

- informacje dot. stanu bezrobocia oraz zwolnień grupowych,
- miesięczne, półroczne i roczne informacje z zakresu sytuacji na rynku pracy,
- sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2018 rok oraz Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2017 rok,
- ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych,

- prezentacje multimedialne z zakresu sytuacji na opolskim rynku pracy na potrzeby konferencji, Sejmiku Województwa Opolskiego, spotkań z partnerami rynku pracy,
- analiza danych zastanych odnośnie różnych form zatrudnienia cudzoziemców.

Prowadzona przez Obserwatorium Rynku Pracy w roku 2018 działalność badawcza oparta była na realizacji następujących badań:

- Sytuacja opolskich nauczycieli w kontekście reformy systemu edukacji – badanie przygotowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego poświęcone było ustaleniu ewentualnych następstw w sytuacji zawodowej nauczycieli wynikającej z reformy systemu edukacji. Badanie rozpoczęte w 2017 roku, zakończone w roku 2018.
- Godzenie życia zawodowego i rodzinnego na opolskim rynku pracy – zainteresowanie udziałem w projektach dofinansowujących powstawanie żłobków przyzakładowych – zakończone.
- W ramach zadań zleconych przez Ministra właściwego ds. rynku pracy przeprowadzono badanie Barometr zawodów (prognoza zapotrzebowania na określone zawody w 2019 roku formułowana przez pracowników PUP oraz agencje zatrudnienia w cyklach paneli dyskusyjnych).

Działalność wydawnicza:

- Biuletyn informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu, nr 1/2018.

W ramach zapewnienia trwałości efektów zrealizowanego wcześniej projektu „Trafne gwarancje dla młodzieży” w 2018 roku zorganizowano dwa spotkania monitorujące i oceniające postępy wdrażania rekomendacji sformułowanych w stosunku do instytucji rynku pracy na szczeblu regionalnym.

Projekty własne:

- **Realizacja projektów „Opolskie dla rodziców i dzieci” oraz „Opolskie dla rodziców i dzieci II”**

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020, działanie 7.6 Godzenie życia prywatnego i zawodowego realizowano projekt pn. „Opolskie dla rodziców i dzieci”, którego celem jest wsparcie

w powrocie na rynek pracy rodziców dzieci do lat trzech, przebywających na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich lub wychowawczych, bądź też zatrudnionych na czas określony. W ramach projektu przewidziano wsparcie w postaci sfinansowania kosztów opieki nad dzieckiem uczestnika w żłobku / klubie dziecięcym lub pokrycie kosztów zatrudnienia opiekuna dziennego dla dziecka uczestnika.

W roku 2018 w ramach projektu:

- przeprowadzono 2 nabory, w ramach których do projektu zakwalifikowano 201 osób,
- podpisano 198 umów o pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem uczestnika w żłobku,
- podpisano 10 umów dotyczących zatrudnienia opiekunów dziennych dla dzieci uczestników projektu,
- prowadzono bieżący nadzór i monitoring działań projektowych oraz działania informacyjno-promocyjne.

W roku 2018 w wyniku realizacji projektu 179 osób powróciło do pracy po zakończeniu opieki nad małym dzieckiem.

W grudniu 2018 rozpoczęto realizację projektu „Opolskie dla rodziców i dzieci II”, którego celem jest wsparcie w powrocie na rynek pracy rodziców dzieci do lat trzech, przebywających na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich lub ubogich osób pracujących. W ramach projektu przewidziano wsparcie w postaci sfinansowania kosztów opieki nad dzieckiem uczestnika w żłobku / klubie dziecięcym. W grudniu 2018 roku w ramach projektu przygotowywano się do akcji promocyjnej oraz przygotowywano dokumentację projektową.

- **Realizacja projektu „Ochrona różnorodności biologicznej poprzez utworzenie ośrodka zrównoważonego rozwoju w Pokoju, stworzenie planu i programu integralności i spójności regionalnego systemu Natura 2000 oraz podniesienie kompetencji ekologicznych mieszkańców Opolszczyzny”.**

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014 – 2020, (Oś priorytetowa V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, działanie 5.1. ochrona różnorodności biologicznej). Projekt finansowany ze środków EFRR i jest realizowany w partnerstwie z Gminą Pokój – liderem projektu oraz Wydziałem Przyrodniczo-Technicznym Uniwersytetu Opolskiego. Głównym celem projektu jest poprawa stanu i ochrona różnorodności biologicznej na terenie województwa opolskiego poprzez:

zadanie nr 1 - Budowę i wyposażenie centrum różnorodności biologicznej w Pokoju pn. „Centrum zrównoważonego rozwoju.

zadanie nr 2 - Założenie kolekcji starych odmian drzew owocowych.

zadanie nr 3 - Sporządzenie planu i programu ochrony przestrzennego systemu integralności siedlisk i gatunków w systemie Natura 2000 woj. opolskiego.

zadanie nr 4 - Działania edukacyjno-informacyjne oraz wydarzenia promocyjne .

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu będzie realizował Zadanie nr 4, którego przedmiotem jest m.in. organizacja warsztatów dla młodzieży szkół średnich, spotkań tematycznych z rolnikami, mieszkańcami wsi oraz pracownikami urzędów miast, gmin i starostw, organizacja pikniku ekologicznego, a także stworzenie pakietu edukacyjnego dla doradców zawodowych woj. opolskiego.

➤ **Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez rewaloryzację obiektów zabytkowych i działania edukacyjno-informacyjne w województwie opolskim.**

W ramach RPO WO na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa: V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie: 5.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego i kultury Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w partnerstwie z Gminą Pokój – liderem projektu, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Pokoju, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nysie oraz Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Opolu – partnerami projektu realizował ww. projekt konkursowy, którego okres realizacji to 01.05.2017-30.06.2019 r.

Głównym celem projektu jest rozwój społeczno-gospodarczy Opolszczyzny poprzez pobudzenie turystyki, rewaloryzację zabytków, nowoczesną promocję, szkolenia i kampanie. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. WUP w Opolu w zakresie swoich zadań zrealizował następujące działania:

- Zadanie nr 2 - Konserwacja zabytków architektury na terenie parku w Pokoju – opracowano przy tym plan działań do zrealizowania przez WUP. Przeprowadzono rekrutację uczestników do udziału w szkoleniu „Podstawy ochrony zabytków – teoria i praktyka”. Spośród zebranych zgłoszeń zakwalifikowano łącznie 23 osoby. Wszyscy uczestnicy objęci zostali programem aktywizacji zawodowej. Podczas indywidualnych spotkań zebrano niezbędne informacje, na podstawie których wytypowano potencjalnych pracodawców do zatrudnienia uczestników projektu. Na bieżąco monitorowano szkolenie przeprowadzane przez PWSZ w Nysie oraz sprawowano opiekę nad uczestnikami projektu.
- Zadanie nr 4 Działania edukacyjno – informacyjne – gromadzono dane dot. tematu oddziaływania na rynek pracy w sektorze dziedzictwa kulturowego. Przeprowadzono

wstępną analizę rynku pracy zarówno w odniesieniu do całej Polski jak i województwa opolskiego ze szczególnym uwzględnieniem zawodu konserwatora zabytków. Dokonano analizy ofert pracy w sektorze kultury w odniesieniu do ofert pracy w województwie opolskim. Na bieżąco opracowywano plan działań, harmonogramy oraz programy poszczególnych spotkań edukacyjno – informacyjnych związanych z zagadnieniami dziedzictwa kulturowego regionu opolskiego. Zorganizowano spotkania w których udział wzięli m.in. pracownicy jednostek administracyjnych i kulturalnych, przedstawiciele gmin, miast i powiatów oraz młodzież. Działaniami edukacyjno – informacyjnymi objęto łącznie około 800 osób.

- **„Pomysł na starcie kluczem do biznesu”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014 – 2020, Oś priorytetowa VII Konkurencyjny rynek pracy, działanie 7.3. Zakładanie działalności gospodarczej.**

Projekt jest realizowany samodzielnie przez WUP w Opolu. W okresie sprawozdawczym na podstawie decyzji Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 21.12.2018 r., przyznano Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Opolu dofinansowanie na realizację ww. projektu. Głównym jego celem jest wzrost przedsiębiorczości w województwie opolskim i podniesienie aktywności zawodowej 300 mieszkańców Opolszczyzny poprzez założenie działalności gospodarczych przez co najmniej 200 uczestników projektu na terenie województwa opolskiego. Okres realizacji projektu to 17.12.2018 r. - 30.09.2021 r.

3. PROGNOZY

Zgodnie z najnowszą prognozą Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową³ w 2019 roku w kraju tempo wzrostu PKB wyniesie 3,8 proc., co oznacza, że będzie ono niższe o 0,2 p.p. niż w roku poprzednim. Wzrost gospodarczy będzie spowalniał w kolejnych kwartałach – w pierwszym kwartale PKB wyniesie 4,1%, a w czwartym 3,5%. Popyt krajowy zwiększy się o 4,2%.

W latach 2019-2020 prognozuje się niewielkie osłabienie dynamiki podstawowych wskaźników makroekonomicznych. Na sytuację taka może mieć wpływ spadek tempa wzrostu gospodarczego, niska stopa inwestycji w gospodarce, osłabienie popytu na

---

³ Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych, Kwartalny raport oceniający stan i prognozę koniunktury gospodarczej nr 1/2019 (101) (IV kwartał 2018 r.) oraz prognozy na lata 2019-2020, str. 5

rynkach eksportowych, ale również bardzo znaczący czynnik jakim jest wyczerpanie się dostępnych zasobów rynku pracy. Na szczególne omówienie zasługuje sytuacja nakładów brutto na środki trwałe czyli inwestycje. W 2019 roku poziom inwestycji zmniejszy się wobec 2018 r. i wyniesie 6,7 ale jednocześnie będzie przewyższać tempo wzrostu PKB.

Wobec obniżającej się znacząco stopy bezrobocia przedsiębiorcy mogą dążyć do zastępowania w coraz większym stopniu siły roboczej maszynami w celu zautomatyzowania części produkcji. Okres dostępności taniej siły roboczej minął, a dzisiejszy rynek pracy coraz częściej należy do pracownika. Również cudzoziemcy nie chcą pracować za najniższe wynagrodzenie. Jednak ekonomiści zauważają, że to właśnie brak pracowników jest i będzie czynnikiem opóźniającym odbicie dynamiki inwestycji.

Według prognozy Instytutu, stopa bezrobocia na koniec roku 2019 wyniesie 5,7 procent, czyli będzie niższa niż w grudniu roku 2018 (o 0,1 p.p.). Wyraźnie niższy niż w roku 2018 będzie także wzrost zatrudnienia, który w latach 2019-2020 wyniesie odpowiednio 1,6 oraz 1,2%. Perspektywy zatrudnienia wg ManpowerGroup⁴ dla II kw. 2019 r. wskazują, że prognoza netto zatrudnienia dla regionu południowo-zachodniego (w którym znajduje się województwo opolskie) wynosi +12%. Wskazuje to na wyraźny optymizm pracodawców w tym regionie. Planowany wskaźnik jest jednak niższy o 2 p.p. w porównaniu do tego samego okresu w ubiegłym roku.

Dane te pozostają w zgodzie z wynikami badania „Barometr zawodów” w 2018 roku, w którym po raz kolejny uwidacznia się wyraźna przewaga zawodów deficytowych nad nadwyżkowymi. Rosnący deficyt pracowników występuje szczególnie w tych zawodach, w których oferowane są niskie wynagrodzenia i nieatrakcyjne warunki zatrudnienia, ale również wśród specjalistów branży automotive, lekarzy, pielęgniarek, policjantów oraz kierowców w transporcie międzynarodowym. Od pewnego czasu coraz częściej używa się określenia rynku pracownika i szerokie spektrum branż, w których wystąpią deficyty poszukujących pracy w 2019 roku zdaje się to potwierdzać. Jeśli nie wystąpią nieprzewidziane czynniki pogarszające sytuację na rynku pracy, to kłopoty z niską podażą kandydatów do pracy jeszcze się pogłębią.⁵

---

⁴ Barometr Manpower Perspektyw Zatrudnienia, Raport z badania ManpowerGroup II kwartał 2019 roku, str.3,

⁵Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Barometr Zawodów 2019 raport podsumowujący badanie w Polsce, str. 13, www.barometrzawodow.pl

W województwie opolskim według portalu prognozowanie zatrudnienia w horyzoncie prognozy 2017-2025⁶ przewidywane jest zwiększenie liczby pracujących o blisko 3 tys. osób (z 387,52 tys. osób do 390,5 tys. osób), co stanowi wzrost o 0,8% w stosunku do stanu z roku 2017. W latach 2017-2025 w większości wielkich grup zawodowych w województwie opolskim prognozowane są spadki zatrudnienia. Spadek liczby pracujących obserwowany będzie w grupie 6: Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,4%), 4: Pracownicy biurowi (spadek o 4,5%), Technicy i inny średni personel (0,7%), 8: Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (0,5%) oraz 9: Pracownicy przy pracach prostych (0,3%). Wzrost liczby pracujących w województwie opolskim w latach 2017-2025 obserwowany będzie jedynie w czterech wielkich grupach zawodowych 1: Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (13%), 2: Specjaliści (12,7%), 5: Pracownicy usług osobistych (1%) oraz 7: Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (6,2%).

Wyniki Barometru zawodów na przykładzie naszego województwa korespondują z wynikami ManpowerGroup⁷ w relacji do sytuacji w kraju. Obawy dotyczące odpływu cudzoziemców z Ukrainy pogłębia decyzja niemieckiego rządu, który ogłosił projekt ustawy otwierającej rynek pracy dla imigrantów spoza Unii Europejskiej. Ustawa będzie jednak obowiązywała dopiero od 2020 roku i dotyczyć będzie wykwalifikowanych pracowników znających minimum podstawy języka niemieckiego. Ale z wyników badania już można stwierdzić, iż migracja obywateli Ukrainy do innych krajów dotknie w znacznym stopniu branże automotive, AGD, IT oraz branżę spożywczą. Problemy z niedoborem pracowników odnotują polskie przedsiębiorstwa, które zatrudniają pracowników fizycznych, a szczególnie pracowników produkcji, magazynierów, pakowaczy czy operatorów wózków widłowych. Część firm już wieszczy, że rok 2019 będzie czasem optymalizacji i oszczędności. W konsekwencji może to spowodować mniej inwestycji oraz zmniejszyć dynamikę rynku pracy. Nie wydaje się jednak, by zmniejszyły się potrzeby pracodawców względem zatrudnienia, ponieważ potencjał ludzki jest kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego. Obecnie firmy w Polsce powinny potraktować zatrudnienie obcokrajowców jako naturalne, jeśli chcą podtrzymać efektywność i dynamikę rozwoju, a w niektórych branżach swój byt. Pracodawcy coraz częściej tworząc strategię zatrudnienia, przestają dokonywać podziałów na pracowników z Polski i obcokrajowców, a bardziej oceniają łącznie potencjał danego rynku. Zamknięcie

---

⁶ www.prognozowaniezatrudnienia.pl

⁷ Plany migracyjne pracowników z Ukrainy, Manpower

się polskich firm na pracowników z zagranicy w wielu branżach doprowadziłoby do katastrofy, nie tylko związanej z brakiem realizacji celów biznesowych, lecz także z funkcjonowaniem w ogóle.

4. PODSUMOWANIE

Rok 2018 można scharakteryzować jako rok spadku stopy bezrobocia, systematycznie rosnącego wynagrodzenia oraz niższej liczby osób przypadających na ofertę zatrudnienia. Z drugiej strony w tym samym okresie odnotowano spadki wskaźników: przeciętnego zatrudnienia, współczynnika aktywności zawodowej oraz produktu krajowego brutto.

Na koniec 2018 roku bezrobocie rejestrowane na Opolszczyźnie ukształtowało się na poziomie 22 663 osób, co stanowiło 6,3% ludności aktywnej zawodowo. Tym samym nastąpiły zmiany w porównaniu do roku wcześniejszego:

- spadek liczby bezrobotnych o 3 403 osoby,
- spadek procentowy liczby bezrobotnych o 13,1 %,
- spadek stopy bezrobocia o 1 punkt procentowy,
- spadek popytu na pracę (o 4 877 ofert tj. 8,2%),
- spadek podjęć zatrudnienia (o 5 337 osób tj. 18%).

Znaczny spadek wielkości rejestrowanego bezrobocia uwarunkowany był szeregiem czynników. Na tę sytuację bez wątpienia miał wpływ fakt zmniejszenia napływu bezrobotnych do rejestrów powiatowych urzędów pracy (43 924 rejestracji to o 7 315 osób mniej niż w roku ubiegłym). Korzystnym zjawiskiem jest zmniejszony napływ osób rejestrujących się po aktywnych formach tj.: roboty publiczne, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne oraz prace interwencyjne. Spadek liczby bezrobotnych wystąpił pomimo zmniejszenia ilości środków finansowych z Funduszu Pracy przekazanych na aktywizację osób bezrobotnych (o 39 540,9 tys. zł tj. 22,4%), a co za tym idzie mniejszą liczbę osób podejmujących zatrudnienie poprzez udział w aktywnej formie (o 1 788 osób tj. 30%).

Udział osób zwolnionych z przyczyn pracodawcy w ogólnej liczbie rejestracji osób poprzednio pracujących w roku 2018 zmalał z poziomu 3,7% do 3,3%, i bardziej dotknął kobiet.

Analizując gospodarkę finansową samorządów powiatowych oraz strukturę wyrejestrowań, można zauważyć spadek ilości środków finansowych skierowanych zarówno na aktywną jak i pasywną pomoc. Spadek kwot przekazanych w formie zasiłków świadczy o mniejszej liczbie osób uprawnionych do pobierania świadczeń, a więc poprzednio pracujących. Jest to pozytywne zjawisko, które potwierdzają dane dotyczące spadku liczby bezrobotnych poprzednio pracujących. Z kolei w ramach aktywnej polityki przeciwdziałania bezrobociu spadek poziomu środków finansowych nastąpił we wszystkich aktywnych formach.

Analiza bezrobocia w regionie pozwala zwrócić uwagę na fakt, iż spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa dotyczył wszystkich powiatów, będąc najwyższym w powiatach nyskim oraz opolskim. Nadal cechą charakterystyczną rynku pracy w regionie jest jego nierównomierność: z jednej strony niepokojąco wysoki poziom stopy bezrobocia w powiecie prudnickim i głubczyckim (9,5%), z drugiej bliski bezrobociu naturalnemu poziom w Opolu (3,3%).

Spadek bezrobocia miał wpływ na stan poszczególnych grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W porównaniu z grudniem 2017 r. udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 1,4 p.p.), mieszkańców wsi (o 0,8 p.p.), osób w wieku do 30 lat (o 0,2 p.p.), długotrwale bezrobotnych (o 3,5 p.p.), osób powyżej 50 roku życia (o 0,4 p.p.) oraz bez doświadczenia zawodowego (o 0,4 p.p.). Zwiększył się natomiast udział kobiet (o 1,3 p.p.), młodzieży do 25 lat (o 0,1 p.p.), osób bez kwalifikacji (o 0,5 p.p.) oraz niepełnosprawnych (o 0,1 p.p.).

Analizując wskaźnik płynności rynku pracy ze względu na płeć bezrobotnych, wyższy odnotowano wśród kobiet, gdzie wyniósł 57,3% (wskaźnik dla mężczyzn 54,3%, dla ogółu bezrobotnych – 55,9%).

Słabą stroną regionalnego rynku pracy jest duży udział bezrobotnych nisko wykształconych, bez zawodu i bez doświadczenia zawodowego. Osoby takie, rozpatrując ich szansę znalezienia pracy, znajdują się na przegranej pozycji – poziom posiadanych kwalifikacji lub ich brak nie odpowiada zapotrzebowaniu pracodawców. Ponadto – jak wykazują badania np. BAEL – osoby takie charakteryzują się dużą biernością zawodową, częściej korzystają ze świadczeń opieki społecznej oraz zasilają szarą strefę. Z drugiej

jednak strony rosnące aspiracje edukacyjne społeczeństwa, wyrażone w obserwowanym od lat wzroście liczby studiujących, powodują nieunikniony wzrost udziału w bezrobociu osób z wykształceniem wyższym, których regionalna gospodarka nie potrafi „wchłonąć”.

Mimo poprawy koniunktury rok 2018 charakteryzował się spadkiem popytu na pracę przy jednoczesnym wzroście zapotrzebowania na pracę pracowników z Europy Wschodniej. Ostatnie lata wskazują na ciągły wzrost kosztów pracy pracodawców, co powoduje rotację popytu i podaży na rynku pracy. Świadczy o tym wysoki udział napływu bezrobotnych poprzednio pracujących w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym, przy jednoczesnym znacznym udziale ofert pracy wpływających do PUP z tych branż.

Zgodnie z danymi z ZUS⁸ liczba cudzoziemców zgłoszonych do systemu ubezpieczeń emerytalnych i rentowych w latach 2015-2018 w województwie opolskim wzrosła z poziomu 3 501 do 10 141 (o 190%). Biorąc pod uwagę PKD najczęściej cudzoziemców zatrudnionych jest w zakresie usług administrowania 25%, przetwórstwie przemysłowym 15%, budownictwie i transporcie około 12%.

W latach 2010-2017 w województwie opolskim⁹ wzrósł udział zarówno zezwoleń na pracę cudzoziemców z 1,77% do 2,46%, jak i oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca (od 2018 roku są to oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi) z 1,66% z 2013 r. do 2,09% w 2017 r.

Mimo zmiany przepisów na korzystniejsze z punktu widzenia pracodawcy w połowie województw odnotowano spadek liczby oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców względem 2017 roku. Natomiast w województwie opolskim¹⁰ odnotowano wzrost liczby oświadczeń o 71%. Wśród pozostałych województw wzrost odnotowano w podlaskim o 41% oraz mazowieckim o 35%. W latach 2017-2018 zanotowano także wzrost ofert pracy złożonych pod opinię starosty o 34% do poziomu 20 002. Pracodawcy w ten sposób zamykają popyt na pracowników. Również liczba pracodawców korzystająca z tego rodzaju usług wzrosła o 25% z 961 na 1 204. Pracodawcy, którzy chcą się ubiegać o zezwolenie na pracę dla cudzoziemca, muszą posiadać opinię starosty o braku możliwości zrealizowania oferty pracy przez urząd. Często bowiem składane są oferty na kilkaset osób bądź ich wymagania nie są możliwe do zrealizowania. W 2018 r. Wojewoda Opolski

---

⁸ Cudzoziemcy w Polskim systemie ubezpieczeń społecznych

⁹ Informacje o zatrudnieniu cudzoziemców w Polsce, MRPiPS

¹⁰ Dane z systemu CeSAR

ogłosił grupę zawodów na które pracodawcy nie muszą posiadać opinii od starosty. Mimo to ich udział wzrósł z 24% do 36%.

Z badań ManpowerGroup¹¹ wynika, że ponad połowa pracowników z Ukrainy (57%) planuje w najbliższym czasie ponownie przyjechać do Polski. Zarówno ponad połowa pracowników jak i pracodawców uważa, iż okres legalnej pracy w Polsce powinien zostać wydłużony powyżej 6 miesięcy. Pozytywnym aspektem jest fakt, że 90% polskich pracowników jest spokojnych o swoją pracę i nie obawia się konkurencji ze strony Ukraińców. Obywatele Ukrainy najczęściej pracują w Polsce fizycznie (71% respondentów deklaruje taką sytuację), co piąty pracuje w usługach (m.in. hotelarstwie, fryzjerstwie, gastronomii czy opiece nad dziećmi). Ukraińcy pracują w Polsce przede wszystkim z uwagi na względną bliskość ojczyzny i perspektywę wyższego wynagrodzenia. Pracy szukają przede wszystkim poprzez rodzinę i znajomych.

W 2018 r. weszło kilka ułatwień dla przedsiębiorców m.in. e-składka. Przedsiębiorcy od stycznia wpłacają składki na indywidualny rachunek, zamiast czterech lub nawet pięciu przelewów na różne fundusze. To oznacza mniej dokumentów do przekazania i mniej popełnianych przy rozliczeniu błędów. Z kolei od początku grudnia lekarze wystawiają zwolnienia lekarskie już tylko w formie elektronicznej. Kolejnym ułatwieniem dla przedsiębiorców jest wprowadzony nowy typ zezwolenia na pracę sezonową dla cudzoziemców. Dotyczy on możliwości zatrudnienia cudzoziemca przez okres 9 miesięcy w ciągu roku w branżach: rolnictwie, ogrodnictwie, turystyce, gastronomii i zakwaterowaniu. Nowy typ zezwolenia na pracę sezonową – w odróżnieniu od innych zezwoleń – wydaje starosta. W praktyce oznacza to bliskość urzędu i szybsze procedowanie niż w przypadku zezwoleń na pracę wydawanych przez wojewodę.

---

¹¹ Barometr Imigracji Zarobkowej II półrocze 2018 Ukraiński pracownik w Polsce, str. 4-5

Wybrane kategorie bezrobotnych w podziale na miasta i gminy województwa opolskiego według stanu na 31 grudnia 2018 roku

Powiaty, miasta i gminy	Bezrobotni	
	Ogółem	w tym kobiety
m. Brzeg	960	557
Skarbimierz	206	136
Grodków	566	339
Lewin Brzeski	371	234
Lubsza	252	145
Olszanka	124	69
PUP Brzeg	2 479	1 480
Głubczyce	738	445
Baborów	213	132
Branice	200	118
Kietrz	321	176
PUP Głubczyce	1 472	871
m. K - Koźle	1 816	1 098
Bierawa	182	116
Cisek	137	86
Pawłowiczki	220	144
Polska Cerekiew	121	83
Reńska Wieś	229	154
PUP K – Koźle	2 705	1 681
Kluczbork	728	482
Byczyna	267	179
Lasowice Wielkie	120	70
Wołczyn	446	253
PUP Kluczbork	1 561	984
Krapkowice	558	354
Gogolin	289	207
Strzeleczyki	200	128
Walce	85	63
Zdzieszowice	303	207

PUP Krapkowice	1 435	959
Namysłów	563	356
Domaszowice	97	65
Pokój	127	75
Świerczów	106	69
Wilków	133	80
PUP Namysłów	1 026	645
Nysa	1 133	630
Głucholazy	633	314
Kamiennik	119	67
Korfantów	220	103
Łambinowice	205	110
Otmuchów	304	181
Paczków	383	204
Pakosławice	102	51
Skoroszyce	151	79
PUP Nysa	3 250	1 739
Olesno	264	156
Dobrodzień	126	82
Gorzów Śląski	134	95
Praszka	202	150
Radłów	79	49
Rudniki	141	78
Zębowice	81	62
PUP Olesno	1 027	672
m. Opole	2 554	1 368
Chrzastowice	113	69
Dąbrowa	200	113
Dobrzeń Wielki	161	99
Komprachcice	155	80
Łubniany	175	102
Murów	129	78
Niemodlin	308	153

Ozimek	342	197
Popielów	110	72
Prószków	136	66
Tarnów Opolski	148	104
Tułowice	82	48
Turawa	167	94
PUP Opole	4 780	2 643
<hr/>		
Prudnik	1 075	570
Biała	218	128
Głogówek	220	125
Lubrza	142	85
PUP Prudnik	1 655	908
<hr/>		
Strzelce Opolskie	605	343
Izbicko	95	63
Jemielnica	116	65
Kolonowskie	70	43
Leśnica	111	71
Ujazd Śląski	99	66
Zawadzkie	177	114
PUP Strzelce Op.	1 273	765
<hr/>		
Ogółem		
województwo:	22 663	13 347